

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
MARCH 21

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVI Nr. 12 (5709)

2015. gada 21. marts – 27. marts

„Kaŗa cirstās brūces dziedējam vēl šodien..”

Cilvēces un Latvijas vēstures tumšākās lappuses saistās ar kaŗiem, kuŗos gājuši bojā desmitiem miljonu cilvēku. Otrais pasaules kaŗš kļuva par 20. gadsimta lielāko traģēdiju, kad vardarbīgi tika mainītas valstu robežas un mērķtiecīgi iznīcinātas veselas tautas. Latvija, divu totalitāru režīmu vienošanās rezultātā, zaudēja savu valstisko neatkarību un, necilvēcīgu represiju rezultātā, lielu daļu savu iedzīvotāju. Kaŗa cirstās brūces atgādina par sevi ik uz soļa, mēs turpinām tās dziedēt vēl šobaltdien. Ik gadu 8. maijā – Nacisma sagrāves un Otrā pasaules kaŗa beigu atceres dienas sarīkojumā ar klusuma brīdi tiek godināti visi, kas gāja bojā nežēlīgo nacisma un padomju ideoloģiju dēļ.

Sodien es vēlos teikt vislielāko paldies organizācijas Daugavas Vanagi Centrālajai valdei, Kaŗa mūzejam un visiem, kas gadu desmitu gaitā ir nenogurstoši pētījuši, skaidrojuši un turpina skaidrot Latvijas vēstures smagākās un traģiskākās lappuses. Tikai patiesos un pierādāmos faktos var rast īstenību par mūsu tautas likteni, lai nepieļautu spekulācijas un melus līdz pat sagrozītiem vispārinājumiem. Īpaši nozīmīgi tas ir šobrīd, kad, tuvojoties 16. martam, no jauna uz-

virno politiskas kaislības, kuŗām nav un nevar būt nekā kopīga ar šī datuma patieso jēgu.

Kopš 1998. gada, kad tika izveidota Valsts prezidenta Vēsturnieku komisija, ir veikti un publicēti plaši pētījumi, kas pārlicinoši parāda Latvijas iedzīvotāju likteni Otrajā pasaules kaŗā. Šodien ir pietiekami skaidrs, kas ir atbildīgs par veiktajiem noziegumiem Latvijā, kuŗus mēs varam uzskatīt par kaŗa noziedzniekiem un kuŗi Latvijas iedzīvotāji kļuva par kaŗa upuriem.

Latvija ir konsekventi nosodījusi abu totalitāro režīmu pastrādātos kaŗa noziegumus pret cilvēci, godina totalitāro režīmu upuru piemiņu un ir pievērsusies totalitāro režīmu noziegumu apzināšanai mūsu valsts teritorijā.

Skatoties nākotnē, gribu cerēt, ka Latvijas sabiedrība reiz varēs pieņemt vienu piemiņas dienu visiem 20. gadsimta kritušajiem Latvijas kaŗavīriem, bet šodien būtu netaisnīgi ierobežot to bijušo kaŗavīru izvēli, kuŗi, likteņa spiesti, pārdzīvoja kaŗa šausmas un šajā datumā vēlas vien pieminēt savus kritušos biedrus un brāļus.

Patiesā cieņā
Valsts prezidents
ANDRIS BĒRZIŅŠ
Rīgā 2015. gada 13. martā

Kā ik gadu, arī šogad 16. martā Latvijā pieminēja kritušos un godināja vēl dzīvos leģionārus. No rīta plkst. 10.00 Rīgā, Sv. Jāņa baznīcā notika dievkalpojums, pēc kuŗa cilvēki devās nolikt ziedus pie Brīvības pieminekļa. Lēš, ka šai gājienā piedalījās ap 1500 cilvēku. Krāšņs ziedu paklājs izveidojās mūsu Brīvības simbola pakājē, gājiens notika bez nopietniem starpgadījumiem, vien, kā teica LR iekšlietu ministrs Richards Kozlovskis, bija manāmas „verbālās konfrontācijas”. Proti, kad kāds no sveštautiešu vidus „tradicionāli” norādīja par fašisma atdzimšanu, gājiena dalībniekiem nācās paskaidrot, ka ne jau no mīļa prāta jaunie puiši devās kaŗot un ne jau par kādas lielvaras uzvaru viņi kaŗoja, bet par brīvu Latviju. Un šis atbildes tika pateiktas mierīgi un cieņpilni. Pēc tam, kad pieminētāju pulks devās uz Lestenes Brāļu kapiem, pie Brīvības pieminekļa ieradās antifāšisti – „asprātīgi” tērpušies sanitāru dezinfektoru apmetņos, jo simboliski izmēzišot fašisma bacili...

Ministrs arī zināja teikt, ka, pateicoties valsts drošības iestāžu modrībai, Latvijā šais dienās netika ielaisti vairāki desmiti cil-

vēku no Krievijas un arī no ES valstīm, kuŗu ierašanās nolūks varētu būt kārtējo reizi diskreditēt Latviju pasaulē.

Gājienu vēroja ap 100 žurnālistu no 10 valstīm, tostarp no Izraēlas, Lielbritānijas un Krievijas. To vēroja arī Efraims Zurofs, kas Latvijas TV puda savu neslēpto nepatiku pret to, ka tiek pieminēti leģionāri.

Lestenes kapos un baznīcā jau rīta pusē valdīja rosība, cilvēki ieradās nolikt ziedus savu tuvinieku piemiņai un baznīcas klusumā aizlūgt par viņiem. Pulksten 13 te sākās Daugavas Vanadžu kaŗa koncerts, kas ilga līdz pat piemiņas sarīkojuma sākumam kapos. Labi pazīstamais un godalgotais Latvijas koris, lai arī nepilnā sastāvā, sniedza emocionālu un skanīgu priekšnesumu, īpaši aizkustinot klausītājus ar leģendārā Čikāgas Piecišu vadītāja, leģionāra dēla Alberta Legzdīņa dziesmām „Es redzēju bāleliņu” un „Latvijai”. Īpaši aizkustināts bija pats autors, kuŗš šogad tieši 16. martā bija ieradies Lestēnē. Tapuši vārdi jaunai mākslinieka dziesmai, kuŗu pirmpublicējumu Alberts laipni atvēlēja mūsu avīzei.

16. martā Rīgā pie Brīvības pieminekļa // FOTO: DELFI

Lestēnē // FOTO: Ligita Kovtuna

Alerts Legzdīņš

Lestene

*Te dus viens kritis bāleliņš
Ar cīņu biedriem blakām,
Kam liktens liedza atgriezties
No tālām kauju takām.*

*Pie akmens plāksnēm kapsētā
Gulst ziedi sasaluši,
Lai pieminēti tie,
Kas kaŗa laukos pazuduši.*

*Tik dvēselītes nevarēja aprakt
Pat tiem, kas dusēj' dzimtā smiltājā,
Jo dvēselītes aizlidoja projām,
Lai tiktos kaŗavīru zvaigznājā,
Lai tiktos latvju kaŗavīru zvaigznājā.*

Piemiņas sarīkojumā Lestēnē piedalījās ap 700 dalībnieku, tostarp daudz jauniešu un bērnu. Bija ieradušies arī jaunie vanaudzēni no Latgales, no Rugāju novada. Manija arī valdības ministrs, galveno uzrunu teica Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece.

Sūtot sveicienus Latviešu Leģiona piemiņas dienā, Daugavas Vanagu priekšnieks **Andrejs Mežmalis** raksta:

„Atcerēsimies to, ka pēc Otrā pasaules kaŗa Rietumu sabiedrotie ļoti ātri atšifrēja starpību starp vācu SS un Latviešu Leģiona kaŗavīriem. Leģionāri nav nekad, ne juridiski, ne ideoloģiski, nedz arī no vāciešu puses, kādreiz bijuši vai uzskatīti, vai dēvēti par SS vīriem vai fireriem. Nepaklausīsimies Krievijas un citu propagandai!

Šogad aprit 70 gadi kopš 1945. gada 16. martā tika paziņots par Kurzemes cietokšņa aizstāvēšanas 5. lielkaŗas beigām. Vēlos vēlreiz pieminēt, ka 16. marts ir Latviešu Leģiona gadadiena; tā nav apvienojama ar 11. novembra Lāčplēša dienu, kam ir pavisam cita nozīme Latvijas vēsturē; neviens Otrā pasaules kaŗa latviešu kaŗavīram nav piešķirts Lāčplēša ordenis. Latviešu Leģiona gadadiena 16. marts ir saistīta ar Latviešu 15. un 19. divīzijas kopējām cīņām, kad abas latviešu divīzijas 1944. gada 16.-19. martā kopīgi piedalījās vienā no smagākajām kaujām Veļikajas upes krastos. **Šī bija pirmā kauja, kuŗu abas latviešu divīzijas izcīnīja kopīgi plecu pie pleca. Tā**

bija arī vienīgā kauja visā kaŗā, kad abu divīziju vienības cīnījās kopīgā latviešu vadībā. Šajā kaujā un vēlākās, no 1944. g. 16. marta līdz 1944. g. jūlija beigām, abas divīzijas kopā bija skaitliski zaudējušas veselas divīzijas sastāvu. Tāpēc mums ir pienākums atcerēties un godināt mūsu kritušos Latvijas jauniešus, mūsu tautas ziedu, kuŗu bija nelegāli mobilizējusi sveša vara. Savukārt „**Latvijas valdības pienākums ir (..) rūpēties par latviešu kaŗavīru goda un cieņas aizskārumu novēršanu Latvijā un ārzemēs**”, kā to deklarēja Latvijas Republikas Saeima 1998. gada 29. oktobrī.

Vēlos arī minēt, ka līdz 1944. gada 16. martam 188 Latvijas patrioti bija parakstījuši **Latvijas Centrālās Padomes (LCP) Memorandumu**, ko bija sastādījis Konstantīns Čakste. Memorands bija datēts 1944. gada 17. martā un adresēts Latviešu Leģiona ģenerālspektoram Rūdolfam Bangerškim.

(Turpināts 13. lpp.)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 144.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
275 Spring St. Apt. 11E, Red Bank, NJ 07701
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**275 Spring St. Apt. 11E,
Red Bank, NJ 07701
laiksdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 144.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!Gada abonenti saņems bez maksas:
• sešus JAUNO LAIKS pielikumus;Laiks pa gaisa pastu Amerikā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā
Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs
Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes
Gadā.....ASV \$30.00
Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS**Atgādinājums**Izlasot Daiņa Mjartāna rakstu „Jāstiprina Latvijas informatīvā telpa” (*Jauno Laiks*, Nr. 1), kļūst skaidrs, ka informācija par notikumiem pasaulē un Latvijā ir steidzami jāsakārto, sevišķi Latgalē.

Atceros, 2009. gadā ceļojām pa Latgali un pārņakšņojām vienā no galvenajām viesnīcām Daugavpīlī. Hoteli bieži skanēja krievu

mūzika un politiski paziņojumi, un to saturs atšķīrās no tā, ko dzirdējām pārējā Latvijā. Kad par šo situāciju ieminējos reģistrācijas ierēdnim, viņa atbilde bija: „Mēs esam valsts valstī.”

Ceļojumu turpinājām pa skaidro ezeru apvidu Latgalē un tur redzējām daudzus krieviskus nosaukumus un paskaidrojumus.

Šeit arī latviešu valoda bija bāreņa lomā.

Jāpateicas bijušajam Latvijas Valsts prezidentam Kārlim Ulmanim, kurš jau trīsdesmitajos gados ieteica latviskot vietu nosaukumus un uzvārdus. Šis pasākums palīdzēja dorosināt un uzturēt Latgales saites ar pārējo Latviju.

RASMA DINBERGA

Sekmīgs skolotāju seminārsELIZABETE (ELITA) PĒTERSONE,
LNAK Izglītības nozares vadītājaSestdien, 28. februārī, Latviešu centrā, Toronto, kamēr latviešu skolas skolēni baudīja skautu un gaidu ziemas nometni Saulainē, Kanadas skolotāji no Latviešu skolas Hamiltonā, Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas, Toronto latviešu skolas "Valodiņa" un Otavas pulcējās LNAK Izglītības nozares rīkotā skolotāju seminārā: 24 skolotāji, 5 lektori un 2 klausītāji. Semināru ievadīja Elita Pētersone, sveicot visus dalībniekus un iepazīstinot ar semināra lektoriem: Aiju Mazsili (ESL skolotāja Toronto skolas sistēmā un bijusi LNAK Izglītības nozares vadītāja), Andru Zommeri (ALA Izglītības nozares vadītāja) Dainu Gross (PBLA Izglītības padomes vadības lokā un LAAJ skolu nozares vadītāja no Austrālijas) un Arni Gross (*DekSoft-Latviansonline* no Austrālijas).

Pirmās pārrunas tika saistītas ap aptauju, kuŗu skolnieki un vecāki bija izpildījuši 2014. gada pavasarī. LNAK Izglītības nozare sagatavoja aptauju, lai uzzinātu skolnieku un vecāku domas par latviešu valodu un latviešu skolu. Piemēram, tika jautāts, kāda ir mājas valoda; cik bieži lasa latviešu grāmatas vai avīzes; vai skatās latviešu internetu utt. Aptaujā skolnieki un vecāki arī varēja izteikties, vai patīk skola; kādēļ skolnieki nāk uz latviešu skolu; kāpēc vecāki sūta bērnus uz latviešu skolu; kas patīk vai nepatīk skolā, utt. Tika saņemtas 42 aptaujas no skolniekiem un 44 aptaujas no vecākiem. Bija pārsteidzoši rezultāti. Izrādījās, ka tikai četriem vecākiem mājas valoda bija latviešu valoda un ka 14 mājās runāja vairāk latviešu valodā nekā kādā citā. No skolniekiem uzzinājām, ka tikai 18 bērniem latviešu va-

loda ir pirmā valoda. Caurmērā bērniem patīk latviešu skola. 12 bērniem latviešu skola patika ļoti ļoti un 27 bērniem – ļoti. Tikai trim bērniem nepatika skola. Jāsecina, ka skolotāji tomēr kaut ko labu dara, jo lielākā daļa no skolniekiem nesūdzējās par latviešu skolu. Tomēr ir secinājums, ka mums ir jāmaina skolas programma un mācīšanas metodes, lai atspoguļotu šīs dienas realitāti, proti, ka vairums skolniekiem latviešu valoda ir otrā valoda.

Sakarā ar šo secinājumu Aija Mazsile tika aicināta demonstrēt skolotājiem, kā viņi varētu pielietot tās mācību metodes, kuŗas viņa lieto, mācot angļu valodu skolniekiem, kuŗiem angļu valoda nav pirmā valoda. Metode, kuŗu viņa pielieto, ir iztaujāšana un izmeklēšana balstīta mācīšanās (*inquiry based learning*). A. Mazsile bija atvedusi materiālus, par kuŗiem viņa izskaidroja, kā tos pielietot stundās. Skolotāji aktīvi dzīvoja līdz paraugiem, paši pat piedaloties vienā nodarbībā. Domu apmaiņā ar A. Mazsili skolotāji guva jaunas idejas un atrada veidus, kā pielietot šo metodi savās klasēs.

Pēc tam sekoja Andras Zommeres īss pārskats par latviešu skolām ASV. 1960. gados ASV bija 70 latviešu skolas, bet šodien ir 19. A. Zommere tad stāstīja par valodas pārbaudījumiem, kuŗus pašlaik veic latviešu skolas ASV. Šie pārbaudījumi ir domāti, lai uzzinātu katra skolēna valodas līmeni, uztveri vai sapratni klausoties, lasot, runājot un rakstot. Pārbaudījumi ir domāti, arī lai uzzinātu skolnieku valodas vājās un stiprās puses. Tas tad palīdz skolotājiem izstrādāt mācību vielu tā, lai palīdzētu skolēniem uzlabot valodu. Pārbaudījumi tiktu veikti skolas gada sākumā un atkārtoti skolas gada beigās, lai redzētu, vai skolēni ir uzlabojuši savas spējas izteikties latviski, kā arī pašas valodas zināšanas. Šādi pārbaudījumi tika veikti pagājušā vasarā Gaņezera vasaras vidusskolā (GVV) un skolnieki un skolotāji atzina tos par ļoti sekmīgiem. A. Zommere silti ieteica Kanadas latviešu skolām lietot šāda veida pārbaudījumus. Savācot rezultātus datu bāzē, izglītības nozares varēs tos tuvāk analizēt un piemērot mācību programmu mūsu bērnu vajadzībām.

Riga Ven Travel Inc.**Pavadīsim atvaļinājumu kopā ar bērniem
BEACHES kūrortā vai bez bērniem pie SANDALAS.
Viena cena (All Inclusive)**Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666
6301-D Pelican Creek Crossing
St. Petersburg, Florida 33707
e-pasts: rigaven@aol.com

(turpināts 5. lpp.)

ELEONORA
ŠTURMA

Dzejnieka un žurnālista Ērika Raistera piemiņas fonda valde ar gandarījumu var pavēstīt, ka pirms 45 gadiem dibinātais fonds arī šogad ir piešķīris gadskārtējo balvu – šoreiz latviešu kultūras kopējai un sargājāmajai Latvijā – rosmīgajai un erudītajai literatūrvēsturniecei Ingūnai Daukste-Silasproģei par viņas ieguldīto lielo darbu trimdas rakstniecības un literārās dzīves norišu pētīšanā un šo pētījumu sakopšanā Latvijā publicētos apjomīgos sējumos, kā arī par citiem trimdas kultūrvēsturei nozīmīgiem devumiem.

Laika lasītāji apbalvoto literatūrvēsturnieci jau iepazīuši no viņas daudzajām ierītajām un informatīvi bagātajām apcerēm ievērojamāko trimdas literātu cienījamā dzīves gadu jubileju reizēs. **Balvas pasniegšana – ar laureātes līdzdalību – notiks šī gada 15. aprīlī plkst. 14.00** tautiešu iecienītajā kultūras centrā Priedaine Nudzersijā.

Ja līdz šim allaž esam apbalvojuši trimdā aktīvos kultūras darbiniekus, tad šogad esam izvēlējušies Latvijā aktīvo un zinīgo literatūrvēsturnieci, jo viņa ir paveikusi lielo, latviešu kultūrvēsturei tik nozīmīgo darbu mūsu vietā, jo paši to savlaicīgi nebijām paveikuši. Tādēļ vislielākā atzīnība un pateicība mūsu viesīnai Ingūnai Daukste-Silasproģei.

Lai *Laika* lasītājus tuvāk iepazī-

zistinātu ar laureāti, turpinājumā citāta veidā sniegšu daļu no viņai lūgtās „informācijas vēstules”. Ingūna Daukste-Silasproģe par sevi raksta:

„1992. gadā beigusi Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultāti, iegūstot filologa un latviešu valodas un literatūras skolotāja kvalifikāciju.

Kopš 1992. gada janvāra strādā Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūtā, šobrīd institūta Literatūras nodaļas vadošā pētniece.

1997. gadā ieguvusi filoloģijas doktora gradu literatūrvēsturniecībā par doktora darbu „Latviešu literārā dzīve bēgļu nometņu gados Vācijā (1944-1950)”.

Pētnieciskās intereses jau kopš pirmajiem darba gadiem institūtā kā laborantei saistītas ar latviešu trimdas rakstniecības un literāro procesu un dzīves izpēti. Šeit būtiska nozīme ir akadēmiskim Viktoram Hausmanim, kā arī labai draudzenei, literatūrvēsturniecei Lalitai Muižniecei, kuri ievirzījuši šajā pētniecības ceļā un allaž palīdzējuši ar labu padomu. Ir daudzu zinātnisku publikāciju autore dažādos krājumos Liepājas Universitātē, Daugavpils Universitātē, humanitāro zinātņu žurnālos „*Letonica*” un „*Humanitārais Vēstnesis*” un citur.

Rēgulāri piedalās ar zinātniskiem priekšlasījumiem un referātiem konferencēs gan Latvijā,

gan iespēju robežās arī ārpus Latvijas. Ir „Latviešu literatūras vēstures” 3. sējuma (2001) autore. Piedalījies kā autore arī četrās sējumu akadēmiskajā izdevumā „Latvija un latvieši” ar rakstu par latviešu trimdas kultūru.

Pedalījušies PBLA un Latvijas arhīvu organizētajās konferencēs „Trimda. Kultūra. Nacionālā identitāte” (2004) un „Latvija ārpus Latvijas” (2014). Ir trīs monografiju autore: „Latviešu literārā dzīve un literatūra bēgļu gados Vācijā” (2002); par šo monografiju autore saņēmusi Latvijas Zinātņu akadēmijas Viļa Plūdoņa balvu literatūrvēsturniecībā (2003), „Latviešu literārā dzīve un literatūra ASV un Kanādā. 1950-1965” (2007) un „Tāla zeme, tuvi ļaudis. Latvieši Austrālijā: dzīve, literārais process, personības” (2014). Abas pēdējās izdotas ar latviešu trimdas organizāciju atbalstu: PBLA Kultūras fonda, Edraga Sūnas fonda, apvienības TILTS, kā arī Haralda Biezā fonda un Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē Kultūras fondu finansiālu atbalstu.”

Ingūnas Daukstes-Silasproģes interešu lokā ir arī baltiešu literatūra, un viņa ir līdzautore 2008. gadā publicētajai kopmonografijai „Latvieši, igauņi un lietuvieši: literārie un kultūras kontakti”. Viņa arī kalpojusi Valsts Kultūrkapitāla fonda literatūras nozarē no 2004. līdz 2006. gadam.

Mums, trimdiniekiem, nozīmīgs viņas ieguldītais darbs Elzas Kezberes Kopoto rakstu 3 sējumu sakopšanā, kuri iznāca Latvijā (2005., 2006., 2011. gadā).

Balvas pasniegšanas sarīkojuma programmā piedalīsies pati laureāte un Ņujorkas apkaimes dzejnieki Voldemārs Avens, Baiba Bičole, Rita Gāle, Jānis

Krēslīņš, Sarma Muižniece Liepiņa, Modris Mednis ar savas dzejas lasījumiem. Bet mūžībā aizsaulkto dzejnieku darbus lasīs Sandors Abens un Laila Salīņa. Dzirdēsim arī dziedones mūzikālas interlūdes. Sekos pakavēšanās pie cienasta un laimesti. Uz redzēšanos Priedainē svētdien, 15. aprīlī, plkst. 14.00!

Amerikas Tirdzniecības palātai Latvijā jauna vadība

Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā (ATPL) gadskārtējā biedru pilnsapulce ievēlēja jaunus valdes locekļus. Uz divu gadu termiņu ievēlēti pārstāvji:

Ēriks Eglītis, *Microsoft Latvia* vadītājs;

Arnis Braiens Kākulis, AECOM direktors

Jānis Aleksandrs Meija, *Dunder Mifflin* direktors

Ēriks Maikls Truševis (*Eric Michael Trusiewicz*), *Cemex* stratēģiskās plānošanas direktors.

Palātas valdē darbu turpina arī Daiga Auziņa-Melalksne, Juris Jākobsons, Ingrida Kariņa-Bērziņa, Jānis Pinnis un Līga Smildziņa-Bērtulsone.

Līdzšinējais ATPL valdes loceklis un valdes priekšsēdētājs Matīss Kukainis, beidzoties savam amata termiņam, nolika pilnvaras un neturpinās darbu valdē. Kopš 2014. gada viņš ieņēma prezidenta un valdes priekšsēdētāja amatu, bet valdē darbojās kopš 2008. gada.

Valdes sēdē tika ievēlētas jaunas amatpersonas. Arnis Kākulis, AECOM direktors, tika ievēlēts par jauno ATPL valdes priekšsēdētāju un prezidentu 2015.-2016. gadam. Arnis Kākulis palātas valdē strādā kopš 2013. gada un no 2014. gada ieņēma viceprezidenta amatu.

Microsoft Latvia vadītājs Ēriks Eglītis, *Raidla Lejiņš & Norcoux* partnere Ingrida Kariņa-Bērziņa un *Dunder Mifflin* direktors Jānis

Meija tika ievēlēti ATPL viceprezidentu amatos uz vienu gadu.

Arnis Kākulis ir AECOM Baltijas reģiona direktors kopš 2007. gada. Viņš ir arī AECOM transportēšanas biznesa sektora vadītājs Baltijā. Iepriekš Arnis astoņus gadus strādāja Čikāgā, OWP/P, daudznozaļu arhitektūras, inženierijas un konsultāciju pakalpojumu uzņēmumā. Pirms tam Arnis bija SYLLA korporācijas izpilddirektora vietnieks. Arnis ir ieguvis maģistra gradu arhitektūrā un maģistra gradu pilsētu plānošanā Viskonsīnas Milvoki universitātē, ASV.

ATPL jaunais prezidents Arnis Kākulis sacīja: „Amerikas Tirdzniecības palāta vienmēr bijusi aktīva organizācija, kalpojot par profesionālu zināšanu, kontaktu un labās prakses apmaiņas platformu saviem biedriem, partneriem, publiskā sektora pārstāvjiem un Latvijas pilsoņiem. Mans mērķis ir sekmēt gan investīcijām un uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi Latvijā, gan uzlabot kopējo demogrāfisko un sociālekonomisko stāvokli visās Baltijas valstīs.”

22. gadskārtējo biedru pilnsapulci atklāja ASV vēstniecības Latvijā vadītāja Šarona Hadsone-Dīna (*Sharon Hudson-Dean*), kuŗa atzinīgi novērtēja ilggadējo un veiksmīgo sadarbību starp ASV vēstniecību un Amerikas Tirdzniecības palātu Latvijā, kā arī norādīja uz turpmākajiem sadarbības virzieniem. Viņa sacīja: „Esmu pārliecināta, ka nākamajos gados

mēs vērosim turpmākus uzlabojumus Latvijas uzņēmējdarbības vidē un kopīgiem spēkiem – gan ar ASV vēstniecības, gan Amerikas Tirdzniecības palātas atbalstu – palīdzēsīm tos īstenot.

Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā līdzšinējais prezidents Ma-

sastāvs ir sekojošs:

Daiga Auziņa-Melalksne, *NASDAQ Rīga* valdes priekšsēdētāja;

Ēriks Eglītis, *Microsoft Latvia* vadītājs;

Juris Jākobsons, A/S Citadele banka meitas uzņēmumu stratēģiskās attīstības vadītājs;

Amerikas Tirdzniecības palāta Latvijā ir vadošā ārvalstu tirdzniecības palāta Latvijā, pārstāvot vairāk nekā 140 uzņēmumu. ATPL mērķi ir veicināt un stiprināt tirdzniecību, investīcijas, partnerību un draudzību starp ASV un Latviju, kā arī kalpot par viedokļu, zinā-

Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā jaunievēlētā valde, no kreisās: Juris Jākobsons, Jānis Meija, Ingrida Kariņa-Bērziņa, Sharon Hudson-Dean, Līga Smildziņa-Bērtulsone, Daiga Auziņa-Melalksne, Arnis Kākulis, Ēriks Eglītis, Ēriks Maikls Truševis

tīss Kukainis sniedza atskaiti par organizācijas sasniegumiem aizvadītajā gadā. Arnis Kākulis iepazīstināja biedrus ar nākamā gada mērķiem. Par nākamā gada prioritātēm tika izvirzīta transatlantiskās sadarbības veicināšana, risinājumi, atbildot uz demogrāfiskajām pārmaiņām, kā arī konkurētspējas un uzņēmējdarbības vides uzlabošana.

2015.-2016. gadā Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā valdes

Ingrida Kariņa-Bērziņa, *Raidla Lejiņš & Norcoux* partnere;

Arnis Kākulis, AECOM direktors;

Jānis Meija, *Dunder Mifflin* direktors;

Jānis Pinnis, *Dome Hotel & Spa* direktors;

Līga Smildziņa-Bērtulsone, ATPL izpilddirektore;

Ēriks Maikls Truševis (*Eric Michael Trusiewicz*), *Cemex* stratēģiskās plānošanas direktors.

šanu apmaiņas un kontaktu platformu biedriem, partneriem un starptautiskās uzņēmēju sabiedrības pārstāvjiem Latvijā. Palātas mērķi sakņoti četros pamatprincipos: godprātīga, atbildīga, uz sadarbību un izcilību vēsta darbība.

Kontaktpersona:
Līga Smildziņa-Bērtulsone

Tālrunis: 6721-2204

E-pasts:

liga.bertulsone@amcham.lv

www.amcham.lv

Pulkveža Kalpaka atcere Ņujorkā

VILNIS VĪKSNE, Gers

Ņujorkā Plkv. O. Kalpaka piemiņas sarīkojumu Jonkeru baznīcā ievadīja mācītāja Jura Saivara dievvārdi, papildināti ar diapozitīvu un filmu demonstrējumiem no militārām konfrontācijām, sākot ar bruņinieku cīņām līdz raķešu apšaudei mūsdienās. Koncerta daļā vijolnieces Una Tone un Silvija Padega-Grendze atskaņoja P. Vasaka, E. Straumes, D. Aperānes un J. Bacha skaņdarbus Ineses Cederbaumas klavieru un klavesīna pavadījumā. Svinīgo aktu atklāja K!K!N! viceseniors Juris Bērziņš, Sel. Viņš norādīja: "Kad 1918. gada 18. novembrī Tautas Padomes locekļi svinīgā aktā proklamēja Latvijas neatkarību, pa visu mūsu zemi vēl siroja sairusās okupācijas varas vienības. Jaunās Latvijas valsts valdības rīcībā nebija nedz līdzekļu, nedz ieroču, nedz armijas. Tā bija varonība no mūsu pirmā Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa un valdības locekļiem uzņemties pienākumus un atbildību. Pirmais mēģinājums radīt vairākus punktus Rīgā kaŗavīru iesaukšanai cieta neveiksmi, jo, kā var radīt kaujas vienības, ja nav instruktoru, nav ieroču, nav apgādes un nav satiksmes līdzekļu, bet var pielietot tikai patriotiskas uzrunas! Kad lielinieku bandas no austrumiem virzījās uz Latvijas

iekšieni un tuvojās Cēsīm, organizējās pirmā brīvprātīgo vienība pulkveža Apiņa vadībā. Šī vienība sastāvēja no latviešu patriotiem un buršiem, kas devās uz Cēsīm, lai atturētu ienaid-

Latvijas valsts brīvprātīgo kaŗaspēks, kuŗš līdz ar valdības atkāpšanos uz Liepāju 1919.g. 2. janvārī atkāpās līdz Ventas krastiem Kurzemē. Pieskaitot šim trim vienībām brīvprātīgo Aleksan-

Ventas upe. Ienaidnieku apturēšanai pie Ventas krastiem ir ļoti liela vēsturiska nozīme, tas deva valdībai reālu atbalstu darbā pie mūsu jaunas valsts izveidošanas. Laiks no 1919. gada

personām, lai viņas informētu, ka Latvijai ir savs kaŗaspēks uz Ventas līnijas, kuŗš ir gatavs katru brīdi pāriet uzbrukumā, lai atbrīvotu Latviju no ienaidnieku spēkiem. Nenogaidot lielvalstu solīto palīdzību, Kalpaka bataljons 1919. gada 3. martā pāriet uzbrukumā. Trešais marts ir tā diena, kuŗu mēs gadskārtēji svinam kā uzvaras svētkus. Tā ir diena, kad plkv. Kalpaka bataljons apmēram 500 brīvprātīgo cīnītāju sastāvā izveidoja lielu uzbrukumu un cīņu virkni, kas beidzās ar mūsu zemes atbrīvošanu no ienaidniekiem. Kaut gan jau trešā dienā pēc ievadītā uzbrukuma, 6. martā, Kalpaka bataljons ciēsmagus zaudējumus. Kaujā pie "Airitēm" varoņa nāve krīt pulkvedis Kalpaks, Studentu rotas komandieris kapt. Nikolajs Grundmanis, kā arī daudzi citi cīņu biedri. Tomēr sāpēs vēl ciešāk kveldējās uzvaras griba, un šī griba guva savu piepildījumu – Latvijas brīvību." Pēc "Dievs, svētī Latviju!" nodziedāšanas, Latvijas vēstnieks ANO Jānis Mažeiks savā akadēmiskā runā pakavējās pie Latvijā sasniegtā ekonomiskā uzplaukuma un izredzēm tālākiem sasniegumiem nākotnē. Pēc "Gaudemus igitur" nodziedāšanas Vilņa Kilmaņa, Lett. vadībā, klātesošie vēl pakavējās pie S!K!K! sarūpētiem mielastu galdiem.

Pulkveža Kalpaka piemiņas sarīkojuma dalībnieki, š. g. 1.martā. Pirmā rindā no kreisās: Rasma Kalniņa, Dzintars Arija Kacs, Daugav, KKN Oldermanis Ludis Keggi, Lett, KKN Seniors Vilnis Viksne, Gers, LR Vēstnieks ANO Jānis Mažeiks, KKN Viceseniors Juris Bērziņš, Sel, SKK Seniore Baiba Pinne, Imer, DV priekšnieks NY Imants Kalniņš, LKA Seniors Jānis Riekstiņš, Bev, pie karoga Gunārs Aperāns, Lett

nieka tālākvirzīšanos. Šī rota apvienojās vēlāk ar Virsnieku rotu un Studentu rotu. Šīs trīs vienības bija pirmais neatkarīgās

dra Levinga Jātnieku eskadronu, valdībā tas apvienoja pulkveža Kalpaka bataljonu ar štābu Rudbārzu muižā. Kaujas līnija bija

janvāra sākuma līdz marta sākumam deva valdībai iespēju rast tiešus sakarus ar angļu, franču, amerikāņu un zviedru oficiālām

Kaŗavīru pēcpusdiena St. Pētersburgā, Floridā

IRĒNA EZERIŅA

2015. gada 7. martā Daugavas Vanagu apvienības izkārtotajā Latviešu Biedrības namā, bija pilna zāle ar apmeklētājiem, lai atzīmētu šo ļoti emocionālo pēcpusdienu. Tā lika mums pārdomāt par tēvu zemes mīlestību un patriotismu. Kā mācītājs, kas ir mūsu DV apvienības priekšnieks, savā uzrunā teica: "Mēs nedrīkstam aizmirst to uzpurēšanos, ko citi darīja mūsu labad. Ja tu sevi devē par latvieti, tad tu nedrīkst aizmirst, kas notika 6. martā, kad atceramies Kalpaku, studentu rotu un brīvības cīnītājus pirmā pasaules kaŗā. Mēs nedrīkstam aizmirst gan 15. un 19. divīziju, kas 1944. gadā no 16. līdz 18. martam sekmīgi cīnījās plecu pie pleca". Latviešu kaŗavīri visos laikos un vietās ir cīnījušies par savu dzimto sētu. Mēs šodien varam pateikties viņiem par brīvību, ko baudām.

Tā arī šodien mūsu vidū ir 17 kaŗavīri, kas dienējuši kādā militārā dienestā Otrajā pasaules kaŗā, Korejā, Vietnā vai Afganistānā. Priecājamies, ka mūsu vidū vēl ir 3 leģionāri – Arvīds Dzenis, Daumants Viks un Dzidris Pilsētnieks. Pateicībā par kalpošanu, viņiem tika pasniegts balts rozēs zieds. Mācītājs A. Pelds nolāsija ļoti izsmēlošu referātu „Nacionālie partizāni”. „Meža brāļi”, „Zaļā armija” – tie ir vārdi, kas atrodami mūsu vēsturē. Krievi šos cīnītājus sauc par bandītiem, bet mēs viņus

visus šodien gribam godināt kā mūsu tautas varoņus.

Referents bija plaši iedziļinājies partizānu vēsturē, ņemot tekstu no Profesora H. Stroda grāmatas „Latviešu Nacionālo partizānu kaŗš 1944-1956”. Es nemēģināšu to atreferēt, bet katram gan ieteiktu to izlasīt. Tāpat arī Ata Skalberga grāmata „Ar ticību Lat-

damas tikai no 16 līdz 19 gadiem vecas. Viņām bija tikai papīrs un zīmulis, ar ko cīnīties, lai pateiktu taisnību par apkārtne notiekošo. Par to Livija Eglīte tika notiesāta uz 10 gadiem Sibīrijā, viņas māsa Inta 16 gadu vecumā tika Centrālcietumā nogalināta.

Tikko iznākušajā Sanitas Rein-

„Tu, kas valdi mūžībā”, dziedāja visi klātesošie.

Otro programmas daļu iesāka Rita Blūmentāle, nolasot vairākas patriotiskas dzejas. Tās bija ļoti aizkustinošas, bet visdziļāko iespaidu man atstāja „Partizānu himna”, kas tika atrasta Rēzeknes partizānu štāba archīvā, un „Tēvijas sargs”.

miem, lai sniegtu mums tik augstvērtīgu koncertu. Viņi iesāka ar Imanta Saksa harmonizēto dziesmu „Latviešu kaŗavīram”, turpināja ar Aleksandra Valles „Šalci, Daugava” un nezināma autora „Es vēlos mājās pārnākt”. Pirmā koncerta daļa beidzās ar Edgara Račevska dziesmu „Vakars Ventmalā”. Lai atļautu Kanaku korim atvilkt elpu, klātesošie vienoties kopdziesmā „Še, kur ligo priežu meži”. Koncerts turpinājās ar Imanta Saksa harmonizēto „19. divīzijas dziesmu”, tad Kārļa Alberta „Par zemi, ko mīlam”, turpinot ar O. Kreišmaņa „Latviešu kaŗavīrs” un nobeidzot ar Sigmunda Romberga mazliet vieglāka satura dziesmu „Tver to laimi”. Protams, katra dziesma izraisīja skaļus aplausus, un pēdējo publika pieprasīja atkārtot. Lai Dievs dod šiem vīriem spēku un veselību arī nākamajā gadā mūs tāpat iepriecināt. Koncertu beidzām, visi kopā nodziedot V. Plūdoņa „Lāčplēšu dziesmu”.

Tad laiks bija doties pie garšīgām vakariņām, ko viena māsa ar brāļi bija ziedojuši, lai sarīkojuma atlikums būtu lielāks Daugavas Vanagu palīdzības darbam Latvijā. Lūgšim Dievu, lai Latvijā nekad neatkārtos pagājušā gadsimta murgu un ciešanu laiks, lai jaunai paaudzei būtu tikpat liela mīlestība uz savu zemi, kāda bija mūsu tautas varoņiem! Dievs, svētī Latviju!

Kaŗavīru godināšana, katram tiek pasniegta balta roze

vijas saulei”, ļoti labi apraksta Kurzas kustību 1945.-1947. gados.

Mūsu vēsture ir tik bagāta ar šausmu stāstiem, ko nācies pārciest latviešu tautai. Viens no tiem ir par piecām meitenēm no Alūksnes ģimnazijas, kas cīnījās pret okupantu varu, bū-

sones grāmata, „Meža meitas” ir ļoti labi aprakstīti 12 sieviešu dzīvesstāsti. Tos nevar lasīt un neraudāt. Vēl jāpiemin, ka nacionālās kustības atbalstīšanā bija iesaistītas 2770 sievietes. Mācītājs A. Pelds pabeidza savu referātu, novadot A. Lūša korāli

Abām šim dzejām autors nav zināms. Kad atvērās skatuves priekškars, redzējām 10 staltus vīrus, gērbusos Daugavas Vanagu formās. Varam priecāties par katru no šiem gados bagātiem vīriem, kas astoņas nedēļas brauca uz mēģināju-

SALLIJA
BENFELDE

Saeimas koalīcijas partijas beidzot ir vienojušās, ka vienosies par kopīgu Valsts prezidenta amata kandidātu. Tas varētu nozīmēt, ka kandidāts visticamāk nebūs neviens no koalīcijas partiju biedriem, drīzāk kāds kandidāts ārpus partijām. Savu Valsts prezidenta amata kandidātu oficiāli ir nosaukusi Saeimas opozīcijas partija – Latvijas Reģionālā apvienība (LRA), tās kandidāts ir apvienības valdes priekšsēdētājs, 12. Saeimas deputāts Mārtiņš Bondars. Savukārt Eiroparlamenta deputāte no *Vienotības* Sandra Kalniete pati ir paudusi, ka piekristu kandidēt, ja viņas vārds tiktu oficiāli nosaukts, bet Nacionālā apvienība ir sacījusi, ka gribētu aicināt Eiropas Kopienas tiesnesi, Satversmes preambulas iniciatoru un līdzautoru Egilu Levitu. Protams, agrāk vai vēlāk oficiāli Prezidenta amata kandidāti tiks nosaukti, jo likums nosaka, ka kandidātūras Valsts prezidenta amatam iesniedzamas Saeimas Prezidijam rakstveidā ne agrāk kā 50 dienas un ne vēlāk kā 45 dienas pirms esošā Valsts prezidenta pilnvaru laika beigām. Andra Bērziņa amata pilnvaras beidzas 8. jūlijā, tāpēc informācijai par Prezidenta amata kandidātiem vajadzētu būt ap maija vidu. Kā zināms, vairākums Latvijas iedzīvotāju sapņo par tautas vēltu prezidentu, kuŗam būtu paplašinātas pilnvaras un kuŗš viens pats varētu lemt par gandrīz visiem jautājumiem. Laimīgā kārtā šajās

prezidenta vēlēšanās tas nav iespējams, jo izdarīt vajadzīgos grozījumus Satversmē un citos likumos vairs nevar paspēt. Izdarīt var kaut ko citu – ievēlēt prezidentu, kas simpatizē Krievijā valdošajam režīmam un kuŗš uzskata, ka jā rūpējas par biznesu, bet visam pārējam ir otršķirīga nozīme.

Pašreizējā situācijā Latvijas Valsts prezidentam būtu jābūt cilvēkam, kuŗš spēj darboties starptautiskajā apritē, labi pārzina vismaz vienu Eiropā izmantojamu svešvalodu un kuŗam ir skaidrs redzējums par demokrātiskas un neatkarīgas valsts pamatprincipiem. Protams, prezidenta pilnvaras nosaka Satversme, bet viņa uzskati un simpatijas, tāpat kā pieredze un spējas lielā mērā var ietekmēt Latvijas ārpolitiku un nākotni. Prezidenta galvenais pienākums ir pārstāvēt Latviju pasaulē, iekšpolitikā galvenais prezidenta uzdevums ir nosaukt Ministru prezidenta amata kandidātu, kuŗš sastāda valdību (Satversmes 56. pants) apstiprināt un izsludināt vai neapstiprināt Saeimas pieņemtus likumus (bet, ja Seima arī otrreiz likumu pieņem tieši tādu pašu, tad prezidents to vairs nevar apturēt) un prezidents var arī atlaist Saeimu (Satversmes 48. pants), bet tad ir vajadzīga tautas nobalsošana. Protams, Prezidentam ir likumdošanas iniciatīvas tiesības un viņš var sasaukt ārkārtas Ministru kabineta sēdes, bet ikdienā vēltāji un arī politiķi bieži aiz-

mirst par Satversmes 53. pantu: „Valsts Prezidents par savu darbību politisku atbildību nenes. Visiem Valsts Prezidenta rīkojumiem jābūt līdzparakstītiem no ministru prezidenta vai attiecīgā ministra, kuŗi līdz ar to uzņemas visu atbildību par šiem rīkojumiem, izņemot četrdesmit astotā un piecdesmit sestā pantā paredzētos gadījumus.” Ar vārdu sakot, no vienas puses, – prezidents nav ļoti svarīga persona Latvijas iekšpolitikā, bet, no otras puses, – viņš vai viņa ir Latvijas seja pasaulē. Protams, cilvēks ar lielu harismu un labu reputāciju var ietekmēt norisi Latvijā.

Eiropas Kopienas tiesnesis, Satversmes preambulas iniciators un līdzautors Egils Levits neapšaubāmi ir zinīgs jurists un politologs un Latvijas patriots. Domāju, ka tieši šo īpašību dēļ vairākumam Saeimas partiju un deputātu Levita kandidātūra nav pieņemama, jo viņš noteikti nebūs prezidents, ar kuŗu „kaut ko var sarunāt”. Levits pats iespēju, ka Saeima viņu varētu ievēlēt, vērtē kā mazu. Vaicāts, kādam vajadzētu būt Valsts prezidentam, Levits žurnālam *Ir* saka, ka prezidenta institūcija Latvijas valsts interesēs ir jāizmanto mērķtiecīgāk un aktīvāk: „Mūsu parlamentārās demokrātijas iekārtā faktiski ir reprezentatīvs prezidents, kuŗa loma ir atkarīga no viņa spējas un gribas formulēt viedokli par būtiskiem jautājumiem. Tas ir tikai

Par iespējamo prezidentu

viens viedoklis, bet tāpēc, ka tas ir prezidenta viedoklis, ir labāk sadzirdams. Prezidentam jābūt spējīgam formulēt šādu viedokli un ar to reprezentēt Latviju, lai valsts intereses izskanētu un pēc iespējas tiktu ņemtas vērā. Otrs uzdevums – formulēt saprātīgu viedokli par būtiskiem Latvijas iekšpolitiskiem jautājumiem. Lai nevis ar formālo varu, bet tikai ar savu intelektuālo pienesumu dotu ārtavu problēmu risinājumam. Šie ir divi prezidenta uzdevumi mūsu sistēmā. Man liekas, ka tā ir laba sistēma, un prezidentam attiecīgi jāpilda šī loma”. Par Latvijas iekšējiem jautājumiem Levits uzskata, ka Latvijā politika tikusi virzīta veidā, kas bijis izdevīgāks turīgākajiem cilvēkiem, nevis 90% iedzīvotāju, un saka, ka tā nevar turpināties.

Arī Sandra Kalniete, kuŗas pieredze politikā un nacionālā nostāja droši vien kaitina ne tikai *Saskaņā*, visdrīzāk netiks izvirzīta oficiāli un Saeimas vairākuma atbalstu diez vai varētu saņemt. Jau minētajam žurnālam viņa teic, ka gribējusi raisīt diskusiju: „Latvijas apstākļos tas ir neparasti, ja pats piesakās. Bet man ir liela pārliecība, ka diskusijai sabiedrībā ir jābūt, un es pietiecos, lai to iekustinātu. Taču tas nenozīmē, ka mani tiešām izvirzīs. Mums jādomā par prezidentu, kuŗš var pārliecinoši pārstāvēt Latviju starptautiski. Jo visos nākamajos gados, kamēr Krievijā kaut kas nemainīsies,

prezidenta lielākais uzdevums būs stiprināt saites ar mūsu partneriem”.

Savukārt Mārtiņš Bondars joprojām ir tāds „pelēkais zirdziņš” – glīts un veikls runātājs un var lepoties ar Leiklendas kolledžas un Hārvarda Universitātes izglītību, bet grūti spriest, kādi ir viņa nodomi un mērķi, darbojoties politikā.

Vēl jāpiebilst, ka šobrīd izskatās, ka pašreizējam Valsts prezidentam Andrim Bērziņam nav izredžu tikt ievēlētam otrreiz, jo Saeimā viņu atbalsta vienīgi Zaļo un zemnieku savienība (ZZS), un arī vēltāju vairākums viņu šajā amatā otrreiz negrib redzēt.

Lai gan aptaujas liecina, ka 86 procenti vēltāju uzskata – Valsts prezidents būtu jāievēl atklātā balsojumā, Saeimas vairākums tam pretojas un šajā jautājumā izliekas kurli un akli un negrib zināt, ko domā viņu tik bieži piesauktā tauta. Tas savukārt nozīmē, ka tirgošanās par prezidenta amatu būs (un droši vien jau ir) nopietna un smaga, jo runāt varēs vienu, bet darīt pavisam ko citu. Iespējams, ka par spīti sarunām un publiskiem solījumiem pēdējā brīdī kā trusītis no burvju mākslinieka cepures parādīsies kāds kandidāts, kuŗš arī tiks ievēlēts.

Tiešā veidā vēltāji politiķu izvēli ietekmēt nevar, bet aicināt uz tikšanos dažādu partiju pārstāvjus, rakstīt viņiem vēstules un jautāt, kāda tad ir partijas izvēle un kāpēc tā ir tāda, gan var.

ELIZABETE (ELITA) PĒTERSONE,
LNAK Izglītības nozares vadītāja

(Turpināts no 2. lpp.)

Pēc pusdienas pārtraukuma Daina Gross, bijusi Pasauls brīvo latviešu apvienības izglītības padomes priekšsēde, vispirms pastāstīja par Eiropas latviešu skolām jeb skoliņām. Pašlaik Eiropā ir 70 skoliņas: 20 no tām tika dibinātas

burnā ir arī vidusskola, un Adelaidē un Sidnejā ir daži skolnieki, kuŗi mācās vidusskolu klasēs. Jaunieši vasaras brīvlaikā mācās Annas Ziederes Vasaras vidusskolā (līdzīgi kā *GVV* un *Kursā* ASV). Interesants fakts: ir aplēsts, ka tikai 10-20% no latviešu bērniem

skolotāji varētu tās izmantot.

Arnis Gross tad sniedza savu prezentāciju par jaunāko tehnoloģiju un iespēju mācīt latviešu valodu, lietojot iPad un planšetdatoru. Klātesošie iemācījās jaunus tehniskus vārdus, kā piemēram, lietotnes (*apps*) un plan-

Puppets, Tiny Tap, Pages, Keynote. Visas šīs lietotnes var atrast <http://lietotnes.lv>. Var teikt, ka A. Gross atvēra skolotājiem skatu uz “jaunu pasauli”, kurā rīkoties. (Pēc šī semināra vairāki skolotāji, kuŗiem nav ne iPada, nedz planšetdatora, ir lūguši, lai skolas tos iegādājas

niem. Mācībām būtu jānotiek pēc pārrunātās svešvalodu mācību metodikas, un valodas apmācībā derētu integrēt lasīšanu, rakstīšanu, klausīšanos un runāšanu. Vecākiem skolniekiem vajadzētu piedāvāt arī vēstures, ģeografijas un kultūras zinības tālmācības veidā.

Semināra dalībnieki

beidzamos trīs gados. Skolnieku skaits svārstās līdz pat 50. Stokholmā un Reikjavīkā ir apm. 50 skolēnu. Skolas satiekas reizi nedēļā, ik pa divām nedēļām vai reizi mēnesī. Austrālijā, tāpat kā Kanādā un ASV, skolas tika dibinātas 1950. gados. Pašlaik latviešu pamatskolas atrodas Adelaidē, Brisbanē, Melburnā un Sidnejā. Mel-

diasporā apmeklē latviešu skolas. Kā viņus piesaistīt latviešu skolām? D. Grosa pievērsa uzmanību mācību līdzekļiem internetā, kuŗus skolotāji varētu izmantot, gatavojot mācību līdzekļus. Latviešu valodas aģentūra ir izveidojusi vairākas mājas lapas. Piemēram, viņa ieteica ielūkoties www.maciunmacies.valoda.lv. Tika apskatītas arī citas mājas lapas un tika pārrunāts, kā bērni, vecāki un

šētdators (*tablet*). Latviešu skolas Austrālijā izmanto mobilās tehnoloģijas kā iPad un planšetdatorus gan klasēs, gan mājās. Katrā iPad var “uzinstalēt” vairākas lietotnes, piem., *Latvian nouns* un *Latvian verbs*. A. Gross arī illustrēja, kā katrs skolotājs var pats izveidot tēlus un savus uzdevumus, lietojot: *Bitsboard*, *Locīņu*, *Vārdeni*, *FileMaker Go*, *Book Creator*, *Explain Everything*, *Sock*

klašu vajadzībām, jo bērni ir pieraduši lietot iPad un planšetdatorus vairāk nekā papīru un zīmuli vai grāmatas.)

Semināra beigās skolotāji pārrunāja dzirdēto, kā arī apskatīja tālmācības iespējas tiem bērniem, kas nevar attāluma dēļ apmeklēt latviešu skolas. Nolēma lūgt Latvijas Izglītības un zinātnes ministriju izveidot tālmācību programmas speciāli diasporas latviešu bēr-

Nobeigumā D. Grosa pasniedza katrai skolai vienu komplektu no PBLA jaunām lasāmām grāmatām. E. Pētersone pateicās D. Grosai, A. Mazsilei un A. Zomerei, pasniedzot katrai Toronto latviešu biedrības izdoto grāmatu *Laikmetu Straumē*, un A. Grosam – grāmatu par Toronto. Visi semināra dalībnieki varēja doties mājās apmierināti par iegūtajām jaunajām zināšanām.

Latvijas Olimpiskās komitejas prioritātes: no sportiski aktīva skolēna līdz Olimpisko spēļu dalībniekam

Latvijas Olimpiskās komitejas prezidents Aldons Vrubļevskis sarunā ar Pēteri Karlsonu

Latvijas Olimpiskā komiteja (LOK) ir Starptautiskās Olimpiskās komitejas (SOK) locekle. Pastāstiet, lūdzu, kā sadarbojas LOK un SOK! 2013. gadā jūs ievēlēja Pasaules nacionālo Olimpisko komiteju Juridiskajā komisijā. Lūdzu pastāstiet par jūsu darbību šajā komisijā.

Pasaules Olimpisko komiteju asociācijā ir vairākas komisijas dažādās nozarēs. Sporta jautājumi, organizatoriskais darbs u. c. Juridiskā komisija pārzina pamatdokumentus pašā organizācijā, kā arī visā olimpiskajā kustībā.

solidaritāte ir SOK organizācija, kas nodrošina finanču līdzekļu novirzīšanu nacionālo olimpisko komiteju programmām, gatavojoties Olimpiskajām spēlēm, gan arī veicot olimpisko izglītību. Vairākas sporta veidu federācijas (peldēšanas, paukošanas, handbola, burāšanas u. c.) Latvijā izmantojušas olimpiskās izglītības programmas palīdzību treneru apmācībā. No 2010. gada olimpiskajā aprītē ienākušas jaunatnes olimpiskās spēles, šogad jūnijā Baku pirmo reizi notiks Eiropas spēles, kurās piedalīsies

Olimpiskajām spēlēm bobsleja un skeletoņa komandas ar visiem treneriem nav, tā sakot, atslābinājušas un devušas pēcolimpiskajā atpūtā, bet ir nopietni strādājušas, iekarojušas un nostiprinājušas vadošās pozīcijas pasaulē. Līdz lielajiem sasniegumiem bija garš ceļš. Ieguldītais darbs vainagojies ar izciliem rezultātiem šogad, un mēs ceram, ka pacēlums šajos sporta veidos saglabāsies līdz nākamajām Ziemas olimpiskajām spēlēm 2018. gadā Pjenčanā. Līdz šim Latvija bobslejā nebija startējusi ar trim

laikam, lai iestrādātos. Protams, Pasaules meistarsacīkstēs pašu mājās – Siguldā cerējam uz augstām vietām, bet gadijās neveiksme. Tāpēc vērotājiem no malas var likties, ka kamaniņu sportā kaut kas gājis uz leju. Bet tā nav. Pasaules kausu un meistarsacīkšu līmeni rezultāti nav pasliktinājušies. Stabilitātes sajūtu rada tas, ka mums ir jaunie braucēji, ar kuriem strādāt. Nav šaubu, ka jaunais kamaniņu sporta izlases vecākais treneris Kaspars Dumpis apgūs pieredzi un, tuvojoties Olimpiskajām spēlēm, par viņu varēsīm runāt kā par labu speciālistu.

Biatlonā redzam tikai Rastorgujevu...

Jā, biatlonā Andrejam Rastorgujevam nav konkurences, būtībā viņš trenējas viens. Federācijā mainījās vadība, par prezidenti ievēlēja sabiedrībā labi zināmo juristi un politiķi Baibu Broku. Kā viņai veiksies, redzēsim pēc kāda laika. Rastorgujevam tika sameklēti sponsori. Ceram uz Andreja veiksmīgu startu Pasaules meistarsacīkstēs. Mūsu sieviešu biatlons gan ir amatiešu līmenī, un tā arī to vajag pieņemt. Nevajag uzskatīt par lielu nelaimi, ja viņu izcīnītās vietas ir astotajā vai devītajā desmitā. Ja ir līdzekļi, laiks un enerģija nodarboties ar hobiju, lai slēpo un šauj.

Hokejā ceram uz Aleksandra Beļavska veiksmīgu debiju izlases vecākā trenera amatā.

Uzdevums, jādūmā, būs tāds pats kā iepriekš – Pasaules meistarsacīkstēs saglabāt savu vietu augstākajā līgā. Komandas sastāvs būs cits, vecākais treneris Teds Nolans un Sandis Ozoliņš ir prom. Kontinentālās hokeja līgas turnīrā Rīgas *Dinamo* neieklūva izslēgšanas spēlēs, līdz ar to, sagaidot Pasaules meistarsacīkstēs, gandrīz pusei izlases dalībnieku divus mēnešus nebūs spēļu prakses. Un ja vēl četrus mēnešus nemaksā algu... Kāda motivācija var būt spēlēt?

Kā notiek gatavošanās Rio-dežaneiro Olimpiskajām spēlēm, kas būs nākamgad? Ko varam cerēt?

Pirmām kārtām cerības liekam uz tiem sporta veidiem, kurus panākumi tika gūti Londonā – BMX un plūdmales volejbols. Vēl raugāties uz svarcelšanu, cīņas sportu. Vieglatlētikā „pirmā roka” būtu dodama šķēpa metējiem. Eiropas basketbola finālturnīram kvalificējās abas mūsu izlases. Priekšsacīkstēs kungi Aināra Bagatska vadībā uzvarēja visus pretiniekus. Treneris atradis pareizo metodiku darbam ar komandu. Tas liecina par komandas potenciālu. Eiropas meistarsacīkstēs iespējams izcīnīt ceļazīmi uz Rio, un uz to arī ceram. Vēl jo vairāk tāpēc, ka EM turnīrā mūsu grupas spēles notiks Rīgā. Arī no dāmu izlases varam sagaidīt labu startu, ja izdosies savākt visas labākās spēlētājas.

Atcerējos iepriekšējās kontinenta meistarsacīkstēs, kad mūsu vienības sastāvā bija abas lielās zvaigznes – Andris Biedriņš un Kaspars Kambala. Bija pat izdomāts sauklis „Tagad vai nekad”. Gaidītie panākumi divainā kārtā neatnāca, un no saukļa palika tikai sliktā puse.

Man prātā mūsu hokejistu slavenā spēle Pasaules meistarsacīkstēs Pēterburgā. Toreiz ar Arturu Irbi vērtos tika uzvarēta Krievijas vienība, kurās sastāvā bija tikai zvaigznes – miljonāri no NHL. No jauna pierādījās sen zināma patiesība – pat vairākas zvaigznes laukumā vēl nenozīmē uzvaru. Galvenais ir visas komandas saliedēta spēle, ko mūsu sportisti nodemonstrēja pārliecinoši.

Gribas cerēt arī, ka šķēpa metēji beidzot pa īstam „izšaus” un mājās atvedīs kādu medaļu.

2012. gadā uz Londonu aizbrauca lieliska šķēpraizū komanda – trīs vīrieši un trīs sievietes. Šķiet, vēl tikai sporta lielvalstij Somijai bija ietekmīgs šķēpa metēju skaits. Diemžēl pieņemamā līmenī nostartēja tikai Madara Palameika, izcīnot astoto vietu. Var jautāt, kas svarīgāks – kvalitāte vai kvantitāte. Atceramies jau gan tikai kvalitāti. Šķēpraizū nopietni gatavojas, domājam, ka uz Rio varēsīm sūtīt vairākus atlētus, līdzīgi kā tas bija Londonā, un gaidīsim viņu izrāvienu.

Jūsu viedoklis par ārzemju latviešu vai latviešu izcelsmes sportistiem, kuri izteikuši vēlēšanos Rio startēt zem Latvijas karoga. Plašsaziņas līdzekļos bija informācija par maratonskrējēju Ariano Hilbornu, peldētāju Kristu Ceplīti. Latvijas futbola izlasē grib spēlēt Deandri Jedlins.

Ārzemju sportistiem, kuri pretendē uz vietu valsts izlasē, jāiegūst Latvijas pavalstniecība. Par iespējām startēt mūsu valstsvienībā izlemj attiecīgo sporta veidu federācijas. Krista Ceplīte mums ir zināma, ir Latvijas pilsonē, pirms diviem gadiem piedalījās Eiropas jaunatnes olimpiādā Nīderlandē, Utrechtā. Viņa dzīvo ārzemēs, atbrauc uz šejieni, startē sacensībās.

Hilbornai, jādūmā, ir spēcīga konkurence Latvijas garo distanču skrējēju vidū – Jeļena Prokopčuka, Dace Lina, beidzamā laikā arī Anita Kažemāka.

Pirmām kārtām jāizpilda olimpiskie normatīvi, tad jau redzēsim. Prokopčuka gatavojas nevis maratonam Rio, bet 10 000 metru distāncē. Tas tāpēc, ka Jeļenai karstie klimatiskie apstākļi ļoti traucē. Šī iemesla pēc viņa neaizbrauca uz Pekinu. Zināms, ka Prokopčuka savus labākos rezultātus maratonskrējienā Ņujorkā, Bostonā, Osakā sasniegusi vai nu agrā pavasarī vai vēlā rudenī.

(Turpināts 7. lpp.)

Pamatjautājumi, ar ko mēs esam nodarbojušies šajā laikā, kopš 2013. gada, ir sadarbība starp Nacionālajām olimpiskajām komitejām, Starptautisko olimpisko komiteju un olimpisko spēļu organizatoriem. Piemēram, svarīgs jautājums ir par reklāmu izvietošanu olimpisko spēļu laikā. Nesen SOK pieņēma noteikumus šajā lietā. Tāpēc mūsu līdzdalība bija ļoti svarīga, lai saglabātu nacionālo olimpisko komiteju ietekmi un aizsargātu savu sponsoru intereses. Lai nebūtu tā, ka Olimpisko spēļu laikā reklamējas tie, kuri neatbalsta sportu, bet vienkārši samaksā par reklāmu. Tie ir specifiski noteikumi. Šī komisija darbojas uz sabiedriskiem pamatiem.

2012. gadā organizācijā mainījās vadība, par priekšsēdi ievēlēja Kuveitas pārstāvi. Viņam – jaunajam SOK loceklim bija daudz ideju, un tāpēc bija vajadzīgi jauni statūti, kur bez juridiskas palīdzības neiztik. Pēc speciālitātes esmu jurists, un mani par šīs komisijas pārstāvi no Eiropas izvirzīja Eiropas Olimpiskās asociācijas prezidents Patriks Hikijs no Īrijas. Jautājumus kārtojam SOK galvenajā mitnē Lozannā. Darbu lielā mērā atvieglo sarakste pa e-pastu.

LOK un SOK sadarbojas arī olimpiskās solidaritātes programmu ietvaros. Olimpiskā

arī Latvijas sportisti. Uz Baku devušies jaunieši no Latvijas, kuri mācīsies Baku universitātē un pēc tam ar svešvalodu zināšanām palīdzēs Spēļu organizatoriem. Vispazīnāms fakts ir, ka Latvijas cilvēki ir ļoti speciālisti un ļabi organizatori, un viņi ir pieprasīti daudzās sporta norīšu vietās pasaulē.

Vai Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Padomē atsaucas uz LOK darbu?

Tam, kas notiek ES Padomes prezidentūrā, nav tieša sakara ar nacionālo sporta organizāciju darbu. Eiropas Komisija sportu nerēgulē centralizēti. Sports ir katras valsts likumdošanas kompetencē. Ja nu notiek apspriede par sporta jautājumiem (piemēram, bija apspriede par tautas sportu, veselīga dzīvesveida jautājumiem), tad LOK uz sanāksmi deleģē savu pārstāvi.

Ziemas sporta sezona ir gandrīz galā. Lūdzu pavērtējiet mūsu sportistu startus starptautiskajā arēnā.

Bobslejā un skeletoņā vēl būs Pasaules meistarsacīkstēs, bet (mūsu saruna notika pirms Pasaules meistarsacīkstēm bobslejā četriniekiem un skeletoņā Vinterbergā, – P.K.) panākumi šajos sporta veidos ir vislielākās uzslavas cienīgi. Tikusi pārrakstīta Latvijas bobsleja vēsture. Visvairāk priecē tas, ka pēc Soču

ekipāžām. Divniekos Pasaules meistarsacīkstēs sliktākā vieta bija... astotā, kas agrāk skaitījās labākā. Skeletoņā Pasaules kausa izcīņā bija pirmā un trešā vieta. Tie mūsu mazajai Latvijai ir fenomenāli panākumi. Bobsleja speciālistu vidū augsta starptautiskā autoritāte ir mūsējiem – Sandim Prūsīm, Jānim Ķipuram, Jānim Skrastiņam, Zintim Ekmanim.

Šķiet, kamaniņās pēc Sočiem it kā nav vērojama tālāka izaugšme.

Par kaut kādu lejupslīdi tā kā nevarētu runāt. Pašlaik šajā sporta veidā notiek paaudžu maiņa. Pēc Mārtiņa Rubenā aiziešanas no aktīvā sporta komandā pirmā numura vieta ir brīva un par to cīnās vairāki braucēji – Inārs Kivlenieks, Arturs Dārznieks, Kristaps Mauriņš, Rīks Kristens Rozītis. Ceram, ka līdz Pjenčanai no šiem četriem vismaz divi meistari būs sasnieguši augstu līmeni. Atcerēsīties, ka komandu stafetē (vīrietis, sieviete, divnieks) mūsu kamaniņu braucēji gan Sočos, gan Eiropas meistarsacīkstēs izcīnīja bronzas medaļas. Joprojām stabili brauc brāļi Sīci – Juris un Andris. Tātad – varam teikt, ka mums ir labs stāvoklis visās pozīcijās. Taču jāņem vērā, ka komandā vienmēr ir izmaiņas tad, kad vecākā trenera vietā nāk cits un notiek paaudžu maiņa. Jāpaiet zināmam

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Ministru prezidente sveic sportistus

Ministru prezidente Laimdota Straujuma sveica ziemas sporta veidu sportistus, kuŗi šajā sezonā pasaules un Eiropas mēroga sacensībās ieguvuši augstākos sasniegumus. Sveicot bobslejistus, kamaniņu braucējus, skeletonistus un daiļslidotājus, Straujuma izteica lepnumu par sportistu, treneru, ārstu, tehniķu, palīgu personīgo sniegumu un komandas darbu, darot godu Latvijas valstij.

Ministru prezidente Laimdota Straujuma pasniedz piemiņas veltes skeletonistiem Martinam un Tomasam Dukuriem godalgoto ziemas sporta veidu sportistu pieņemšanā Ministru kabinetā

“Jūs esat sporta pasaulē sasnieguši augstākās Himalaju virsotnes! No jums mēs visi varam tikai ņemt paraugu, kā esot politiķiem, ierēdņiem, jebkuŗas citas profesijas pārstāvim, censties vienmēr sasniegt pēc iespējas labāku sava darba rezultātu. Jūsu smagā darba dēļ Latvijas karogs plīvoja starp lielvalstu karogiem. Mēs patiesi no sirds lepojamies ar jums!” sacīja Ministru prezidente. Straujuma godalgotajiem sportistiem pasniedza jauno divu eiro monētu, kas izdota par godu Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienībā, un Ministru prezidenta diplomātisko pildspalvu, ko parasti mēdz pasniegt augstām ārvalstu amatpersonām.

Aicina ES dalībvalstis ratificēt Asociācijas līgumu ar Moldovu

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Briselē tikās ar Moldovas draugu grupu, tostarp Moldovas ārlietu ministri Natāliju Germani, lai pārrunātu Moldovas Eiropas integrācijas ceļu un sniegtu atbalstu reformu procesam. Rinkēvičs aicināja Moldovas valdību turpināt ekonomiskās reformas, tiesu sistēmas stiprināšanu, cīņu ar korupciju, atsākt rēgulāru dialogu ar Piedņestru un darīt visu, lai iesaistītu Piedņestru Eiropas Savienības – Moldovas brīvās tirdzniecības līgumā, tādējādi veicinot Piedņestras integrāciju Moldovā. Vienlaikus ārlietu ministrs pozitīvi novērtēja pirmos brīvās tirdzniecības līguma rezultātus un izteica cerību, ka visas ES dalībvalstis pēc iespējas ātrāk ratificēs Asociācijas līgumu.

Parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica ANO konferencē

Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica Apvienoto Nāciju

Organizācijas (ANO) Trešajā pasaules katastrofu riska mazināšanas konferencē Japānā uzrunāja klātesošos, uzsverot nepieciešamību iespējami labi sagatavoties iespējamiem izaicinājumiem.

Zanda Kalniņa-Lukaševica ANO konferencē

Lai arī dabas katastrofas nav iespējams novērst, tomēr efektīva starptautiskā sadarbība var palīdzēt katastrofas gadījumā atbilstoši reaģēt, tādējādi mazinot katastrofu radītās sekas.

Valsts prezidents un kultūras ministre pārrunā Latvijas simtgades svinību idejas

Valsts prezidents Andris Bērziņš tikās ar kultūras ministri Daci Melbārdi, lai pārrunātu Latvijas Prezidentūras Eiropas Savienības Padomē prioritātes Kultūras ministrijas kompetences jomās, kā arī ministrijas rezdējumu un idejas Latvijas simtgades svinībām 2018. gadā.

Tikšanās laikā

Valsts prezidents pozitīvi novērtēja ministres izklāstītos virzienus, kas šobrīd iezīmēti valsts apaļajās jubilejas svinību koncepcijā: Latvijas vēstures būtiskāko notikumu atainošana, īpašu uzmanību pievēršot valsts dibinātājiem un pieminot arī valsts etnisko daudzveidību tās dibināšanas laikā, kā arī atklājot Latvijas izcilību dažādādaļās jomās mūsdienās un izvērsot simtgades svētkus visā Latvijas teritorijā, ar mērķi parādīt mūsu valsts lielāko bagātību – izcilus cilvēkus ikvienā novadā un pagastā.

Lietuva svin neatkarības atjaunošanas 25. gadadienu

Tūkstošiem cilvēku Viļņā piedalījās svētku gājienā par godu Lietuvas neatkarības atjaunošanas 25. gadadienai. Pēc visu trīs Baltijas valstu karogu pacelšanas ceremonijas pie Lietuvas parlamenta ēkas vairāk nekā 4000 cilvēku armijas orķestra pavadībā devās no Seima nama pa Ģedimīna prospektu uz Katedrāles laukumu. Daudziem gājiena dalībniekiem bija valsts simbolikas piespraudes un krāsas, kā arī Lietuvas, Latvijas, Igaunijas, Ukrainas un Polijas karogi.

Svinību laikā Viļņā

Svinīgajā sarīkojumā uzrunu teica arī Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece. Savā uzrunā viņa uzsvēra, ka Baltijas ceļš Latviju, Lietuvu un Igauniju atveda mājās. “Šī man ir īpaša diena. Stāvu lepnas, skaistas un iedvesmojošas valsts pašā sirdī. Jūtu tuvo un silto asinsbalsi, kas latviešus vienmēr ir saistījusi kopā ar jums, dižo Lietuvas tautu! Šodien, stāvot zem plīvojošiem Baltijas valstu karogiem, mēs atskatāmies uz ceturtdalgadsimtā paveikto un ar pārliecību lūkojamies pretim nākotnes izaicinājumiem,” sacīja Mūrniece.

Latvijas un ASV militārie inženieri veiks

renovācijas darbus Naujenes bērnu namā, paziņojusi ASV Bruņoto spēku virspavēlniecība Eiropā. Projekts tiks īstenots trijās ASV Gaisa spēku Nacionālās gvardes un Latvijas Nacionālo bruņoto spēku militāro inženieru rotācijas kārtās 2015. gada jūnijā un jūlijā.

ASV Gaisa spēku Nacionālās gvardes karavīri ikgadējo apmācību ietvaros kopā ar Latvijas militārajiem inženieriem veiks renovācijas darbus ēkā, kur dzīvo Naujenes bērnu nama pusaudži (attēlā). Projekta pamatdarbus veiks militārie inženieri, savukārt vietējais apakšuzņēmējs, kas tiks izvēlēts konkursa kārtībā, nodrošinās materiālu piegādi, tehnisko ekspertīzi, kā arī veiks kvalitātes pārbaudi saskaņā ar Latvijas Būvniecības likumu.

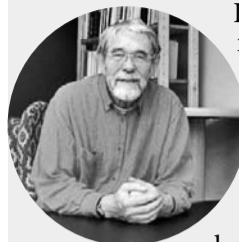
CVK priekšsēža amatā atkārtoti ievēl Arni Cimdaru

Saeima Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšsēža amatā atkārtoti ievēlēja Arni Cimdaru.

Arnis Cimdars

Parlaments amatā ievēlēja septiņus CVK locekļus – Ritvaru Eglāju, Aleksandru Maļcevu, Innu Laizāni, Kārli Kamradzi,

SPILGTS CITĀTS

NATO 5. punkts nedarbosies automatiski...

Ķelnes universitātes Austrumeiropas vēstures un politikas profesors **Gerhards Zimons** (attēlā) plašsaziņas līdzekļos sniedz intervijas par aktuāliem politiskiem jautājumiem. Nesen viņu intervēja LA korespondents un jautāja par NATO un Krievijas iespējamu sadursmi. Vai tas varētu notikt? Nelielu ieskatu intervijā sniedzam mūsu lasītājiem.

Kas mūs sagaida, ja notiktu tas, par ko mēs visi ceram, ka tas nekad nenotiks: ja krievu karaspēks kādu dienu iesoļotu Rīgā? Kas būs, ja notiek tā, kā pauž Krievijas propaganda: “Cik tālu ir līdz Rīgai? Divdesmit četras stundas! Un vēl nākamās divdesmit četras stundas līdz Varšavai!” Mētāšanās ar šādām frazēm ir bravūra, kas ne vienmēr jāņem nopietni, uzsver Zimons.

Bet tomēr – teorētiski iedomāsimies šādu situāciju. Kā reaģēs NATO? Tādā gadījumā atbilde ir: to mēs skaidri nezinām. NATO līguma piektais pants neparedz automatisku militāru atbalstu, ja notiek uzbrukums kādai no NATO dalībvalstīm. NATO līguma piektais pants šādā gadījumā pieprasa obligātas konsultācijas (izcēlums mūsu – red.). Pārējās NATO dalībvalstis ir spiestas savstarpēji konsultēties un pārdomāt, ko mēs darām tālāk. Taču automatisku militāru iejaukšanos tas neparedz. To mums visiem vajadzētu apzināties ļoti skaidri.

Jāuzsver, ka mēs šeit runājam par lietām, par kuŗām mēs zinām: tās nekad nekļūs par realitāti. Taču var saprast, ka cilvēki Baltijā ir skeptiski un jautā: nu jā, vai vācu karavīri būtu ar mieru mirt par Rīgu? Laikam jau tomēr ne. Izšķirīgais punkts šajā situācijā, ja nonāk līdz militāram konfliktam: kā reaģēs ASV? Un, kā reaģēs ASV, tā reaģēs arī eiropieši. Ja ASV būs gatavas sākt karu, tad tajā iesaistīsies arī Rietumeiropa. Bet ja ne... Nu tad ne.

Seminārs par unikālā albuma “Terra Mariana” faksimilu

Vatikāna apustuliskajā bibliotēkā notika seminārs par vēsturisko albumu *Terra Mariana. 1186-1888*. Seminārs norisinājās Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē laikā, lai plašākai publikai sniegtu informāciju par Latvijas un Vatikāna kopdarbu – unikālā albumu *Terra Mariana* faksimilu un tā zinātnisko komentāru izdošanas un sagatavošanas procesu.

Vienlaikus albums sniedz ziņas materiālu par Eiropas kristīgo vēsturi Latvijā un Igaunijā jeb kādreizējā Livonijas teritorijā. Semināru atklāja Vatikāna Pontifikālās Kultūras padomes prezidents, kardināls Džianfranko Ravazi, un Vatikāna apustuliskās bibliotēkas prefekts Cēzars Pasīni. Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors Dr. Andris Vilks referātā “Albuma “Terra Mariana” atdzimšana” informēja semināra dalībniekus, kā radās ideja par albuma faksimilu un komentāru sagatavošanu, un izdošanu.

(Turpinājums 10. lpp.)

Sniedzi Sproģi, Dzintru Kusiņu un Ingu Vanagu. Iepriekš Saeimas frakciju izvirzītās Cimdara un septiņu CVK locekļu kandidātūras guva arī vienbalsīgu Saeimas Juridiskās komisijas atbalstu. Centrālajā vēlēšanu komisijā Cimdars strādā jau 18 gadus.

Karikatūrists Vilks saņem balvu par drosmi

Latviešu izcelsmes zviedru karikatūrists **Lāss Vilks**, pret kuŗu februārī Kopenhāgenā bija vērstis islāmistu ekstrēmista uzbrukums, saņēmis Dānijas izteikšanās brīvības balvu. 68 gadus vecais latviešu izcelsmes karikatūrists Lāss Vilks par saviem darbiem ir vairākkārt saņēmis nāves draudus. Viņa zīmētā karikatūra, kuŗā attēlots suns ar praviša Muhameda galvu, 2007. gadā tika publicēta Zviedrijas reģionālajā laikrakstā *Nerikes Allehanda*, ilustrējot komentāru par vārda brīvību, un izprovocēja musulmaņu protestus Ērebrū pilsētā, kur tiek izdots šis laikraksts.

Lāss Vilks

Dānijas Brīvās preses savienība paziņoja, ka Vilks ikgadējo balvu saņēmis par savu “nelokāmo bezbailību”.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Latviešu Centrā Toronto ciemojas viesi no Latvijas

Darba vizītē Kanādā, Toronto, bija ieradies delegācija no Latvija un apmeklēja arī Latviešu Centru. Centra priekšnieks Alberts Upeslācis viesiem izrādīja namu, kur pulcējas liela daļa Toronto latviešu. Viesi bija patīkami pārsteigti par aktīvo darbību tik tālu prom no Latvijas.

Delegācijas sastāvā bija 12. Saeimas deputāts Māris Kučinskis, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas parlamentārais sekretārs Edgars Tavors, Latvijas prezidenta padomnieks Valērijs Stūris un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra valdes priekšsēde Inīta Stikute.

Laima Jansone un Latvijas kokles skaņējums gūst atzinību Beļģijā

15. martā Beļģijas mākslas centra *Bozar* programmu "Latvija fokusā" (*Focus on Latvia*) turpināja koncerts, kurā daudzveidīgu muzikālo programmu piedāvāja Latvijas mūziķi koklētāja Laima Jansone (*attēlā*), perkusionists Artis Orubs un kontrabasists Andris Grunte.

Šis koncerts ar latviešu etnografisko kokli un tās dažādo skaņējumu iepazīstināja līdz šim vēl Latvijas kultūras programmā

neuzrunātu auditoriju - koncerts iekļauts *Bozarsundays* ("Bozar svētdienas") koncertu seriālā, kas īpaši veltīta ģimenēm un tiem, kuŗi vēlas svētdienas rītos iepazīt augstvērtīgu kultūru. Koncertam bija negaidīti daudz apmeklētāju, apliecinot pieaugošo interesi par Latvijas kultūras programmu Briselē. Sanākušie bērni aktīvi dzīvoja līdz mūzikālajam priekšnesumam un ar lielu interesi vēroja arī neparastos instrumentus, kuŗus spēlēja perkusionists Artis Orubs.

Abū Dabī sākas Latvijas mākslas mēnesis

16. martā Abū Dabī, Apvienotajos Arābu Emirātos (AAE), darbu uzsāka septiņi latviešu mākslinieki, kuŗi piedalās Latvijas vēstniecības sadarbībā ar Abū Dabī mākslas centru *Art Hub* rīkotajā Latvijas mākslas mēnesī AAE.

Abū Dabī ieradušies gleznotāji Ritums Ivanovs, Sandra Krastiņa, Andris Vītolīņš, Vineta Kaulača, fotogrāfs Reinis Hofmanis un tēlnieks Ivars Drulle. Par viesmākslinieci uzaicināta

arī Dubaijas latviete – jaunā fotografe Magda Jentgena. Latvijas vēstniecības AAE pagaidu pilnvarotais lietvedis Rūdolfs Brēmanis sacīja, ka šī ir lieliska iespēja AAE iedzīvotājiem parādīt to, kas ir Latvija un ko tā var piedāvāt mākslas un kultūras jomās.

Izstāde "Latviskās dvēseles raksti" dodas uz Mincheni

19. martā Piecu kontinentu mūzejā Minchenē atklāta izstāde „Latviskās dvēseles raksti”, kas stāstīs par Dziesmu un deju svētku tradīcijas attīstību saistībā ar tautas pašapziņas un valsts veidošanos un tautastēpu kā vienu no tautas pašapziņas izteiksmes formām.

Ekspozīciju veido 26 tautastēpi, fotogrāfiju izdrukas, etnografiskie un arheoloģiskie priekšmeti un attēli, latviešu rakstu zīmes un informatīvie teksti. Audiovizuālais noformējums atspoguļo dziesmas un dejas nozīmi latviešu dzīves uztverē. Izstādes apmeklētājiem ir iespēja izdzīvot Dziesmu un deju svētku kopdziedāšanu dažādos laikos, dejas soļā raitumu, kā arī izpētīt latviešu raksta un ornamenta nozīmi un kopsakarības laikā un telpā.

Latviešu pianistes Katrīnas Gupalo otrā vieta konkursā Londonā

Latviešu pianiste Katrīna Gupalo izcīnījusi otro vietu Elsa Krosa modernās mūzikas konkursā Londonā, atskaņojot Pēterā Vaska "Balto ainavu", Arvo Perta 'Für Anna-Maria' un Aleksandra Skrjabinā 5. Sonāti.

Katrīna Gupalo

Konkursā piedalījās arī mākslinieki no ASV, Japānas, Izraēlas un Lielbritānijas, savukārt pirmo vietu ieguva ķīniešu pianists Jong He Tomas Eng. Izcilā 20. gadsimta mūzikas reformatora Antona Vēberna audzēkņa Elsa Krosa vārdā nosauktajā konkursā tika vērtēta 20. un 21. gadsimta komponistu, tai skaitā L. Berio, Dž. Koriljano, A. Berga, T. Ičijanagi, B. Bartoka, F. Rževska un P. Bulēza, mūzikas atskaņojums.

Frankofonijas dienas Latvijā

Rīgā un citviet Latvijā sākušās tradicionālās Frankofonijas dienas, kuŗu laikā būs vairāki sarīkojumi, tostarp filmu festivāli, konferences, kultūras un izglītības aktivitātes.

Stefans Viskonti

Francijas vēstnieks Latvijā Stefans Viskonti (*attēlā*) norādīja, ka franču valoda un kultūra Latvijā kļūst aizvien izplatītāka un pazīstamāka. "Frankofonās dienas ilgs trīs nedēļas. Franču valoda Latvijā kļūst aizvien izplatītāka. Ir ļoti liela konkurence starp valodām, un lai arī Latvijas iedzīvotāju skaits nepalielinās, taču palielinās to iedzīvotāju skaits, kas runā franciski. Tas nav tikai Rīgā. Drīzumā došos vizītē uz Daugavpili, un arī tur ir jaunieši, kas runā franciski," atzina Viskonti. „Daļa Latvijas jauniešu vēlas mācīties franču valodu gan tādēļ, ka tā ir ļoti poētiska, gan arī Latvijas aktivitātes dēļ Eiropas Savienības (ES) institūcijās, kuŗ tā ir viena no darba valodām. Šajā valodā runā 80 valstīs, un ir gandrīz 180 miljoni cilvēku, kas to pārvalda. Man šķiet, ka Latvijā to var izskaidrot arī tā, ka Latvijas atbildīgās amatpersonas to uzsver arī uz starptautiskās skatuves,” teica Francijas vēstnieks. Latvija kļuva par Starptautiskās Frankofonijas organizācijas dalībvalsti ar novērotāja statusu 12. Frankofonijas valstu un valdību vadītāju samītā Kvebekā, Kanādā, 2008. gadā. Pašlaik organizācijā ietilpst 80 valstu: 54 pilntiesīgās dalībvalstis un valdības, kā arī trīs asociētās valstis un 23 valstis ar novērotāja statusu.

Uzbekistānā uzstājas Latvian Voices

Vienā no labākajām Taškentas koncertzālēm *Turkiston* notika Latvijas vokālās grupas *Latvian Voices* koncerts. Klausītāju vērtējumam talantīgās dziedātājas no Latvijas piedāvāja latviešu tautas dziesmu apdares, klasiskās mūzikas skaņdarbu interpretācijas un mūsdienu autoru populāras dziesmas *Latvian Voices* apdarē.

Koncertu apmeklēja apmēram 700 klausītāju, to vidū diplomātisko un mūzikas aprindu pārstāvji. Publika īpaši atsaucīgi uzņēma klasiskās un populārās mūzikas aranžējumus. Atzinības vārdus izpelnījās ne vien mākslinieciskie vokālais sniegums, kuŗš tika novērtēts kā profesionāls un izkopts, bet arī atraktīvais un pārdomātais skatuves tēls

Hāgā atklāta fotogrāfiju izstāde "Brīnišķā Latvija"

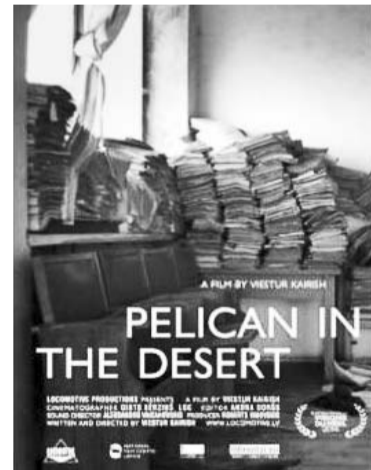
Hāgā, Eiropola (*Europol*) mītne, atklāta Arņa Kalniņa un Juŗa Kalniņa fotogrāfiju izstāde "Brīnišķā Latvija."

Izstādes atklāšanā apmeklētājus uzrunāja un ar ekspozīciju iepazīstināja vēstnieks Māris Klišāns (*attēlā pa labi*). Eiropola direktora vietnieks Oldrihs Martinu izteica gandarījumu par iespēju sadarboties ar Latvijas vēstniecību Hāgā Latvijas prezidentūras ES Padomē laikā. Izstāde sniedz plašu ieskatu Latvijas dabas ainavā – no makro fotogrāfijas līdz aerofoto, no tradicionālās ainavas fotogrāfijas līdz grafiskiem zemes rakstiem. Izstādē skatāmas ainavas no Latvijas skaistākajām vietām: Zvārtes iezis, Turaīda, kā arī fotogrāfijas no Latvijas nacionālajiem parkiem,

Latvieši Briselē vērtē dokumentālo filmu par Latgali

Briseles kinoteātrī *Cinema Aventure* tika rādīta režisora Viestura Kairiša jaunākā dokumentālā filma par Latgali – "Pelikāns tuksnesī." Uz filmas demonstrēšanu ieradās arī režisors. Seanss rosināja diskusijas un interesantu viedokļu apmaiņu par Latgales reģionu un tā nozīmi Latvijā.

Diskusiju ar režisoru vadīja kino eksperts un dokumentālo mākslas filmu festivāla *Filmer à tout prix* ("Filmēt par katru cenu") direktors Aleksandrs Veiss) Viņš īpaši novērtēja mūzikas un skaņas bagātību un nozīmi filmā. Sarīkojums piesaistīja gan latviešu diasporas, gan arī dažādu Eiropas valstu kultūras centru pārstāvjus. Publiku īpaši interesēja filmas tapšanas gaita un tajā izmantotie mākslinieciskie līdzekļi, kā arī režisora viedoklis par viņa dzimto Latgali.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

"Prezidenta aka" // Zīmējums: Zemgus Zaharāns

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Naratīvs – tas ir jauns termins (no franču *narratif*), kas pēdējos gados tiek lietots, apzīmējot kādas tautas, etniskas grupas, sociālas kopas, politiskas kustības u.tml. pašizpratni par savu vēsturi, likteņgaitām, notikumu secību un nozīmi. Mūsdienās dažādu konfliktu atrisinājumu un domstarpību izlīdzināšanu kavē apstākļi, ka abu pušu naratīvi ir nesamierināmi, krasi atšķirīti un cits citu izslēdzot.

Latviešu (pastāvot konsensam) naratīvs: Molotova-Ribentropa pakts ietilpināja Latviju "PSRS interešu sfairā", un 1940. gada 17. jūnijā Latviju okupēja padomju karaspēks, un tā tika ar viltu un varu iekļauta PSRS sastāvā. Pēc 12 mēnešiem, kas palikuši tautas atmiņā kā Baigais gads, Latviju okupēja nacistiskās Lielvācijas karaspēks, ko 1944. gadā nomainīja atkārtotā padomju okupā-

cija, kas ilga 45 gadus, kad visu noteica PSKP CK Politbirojs Maskavā. Latvijā ieplūda simtūkstošu migrantu, mainot šiem zemes demografisko struktūru. PSRS sabrukuma rezultātā, ko bija vecinājusi Atmodas kustība Baltijā, Latvija 1991. gada 21. augustā atguva neatkarību.

Krievvalodīgo (nosacīti) naratīvs: 1940. gada 17. jūnijā Latvijā ieradās padomju karaspēka papildu kontingents saskaņā ar 1939. gada t.s. bazu līgumu. Tam sekoja Tautas Saeimas vēlēšanas, kuŗu rezultātā Latvija brīvprātīgi iestājās Padomju Savienībā. Padomju varas nostiprināšanos pārtrauca hitleriskās Vācijas nodevīgais uzbrukums Padomju Savienībai, un latvieši karaļa vācu fašistu pusē SS brīvprātīgo leģionā. 1944. gadā varonīgā padomju armija atbrīvoja Latviju, un sakās spraigs jaunbūves laiks,

gigantiska (!) rūpniecības attīstība, ko veicināja no citām PSRS republikām ieradušies speciālisti. Pēc PSRS sairuma, ko sekmēja Gorbačovs un Jelcins, Latvija kļuva par etnokrātisku valsti, kur paceļ galvu neonacisms u.tml.

Ukrainas naratīvs: Kijevas Ruse – kņaza Vladimira dižvalsts – pirms 1000 gadiem bija tā laika Eiropas civilizācijas sastāvdaļa. Kijeva bija šīs spēcīgās valsts mētopole, kad Maskavas vietā bija purvi un mežs. Kijevas Ruse bija ukraiņu etnoģenēzes šūpulis. Lepnie, brīvie Aizkrāces kazaki bija pretstats barbariskajai Maskavijai, kuŗas senās agresijas un ekspansijas tieksmes spilgti izpaužas patlaban. Mēs no savas Rietumu izvēles neatteiksimies!

Putina Krievijas naratīvs: nav nekādas ukraiņu tautas. Ir mazkrievi, lielkrievi un baltkrievi – dižās, nedalāmās krievestības

locekļi. Ir Krievu pasaule (*Russkij mir*), kam jāpieskir globāls raksturs. Lielajā Tēvijas kaŗā uzvarēja apgarotā krievu tauta, kas arī tagad vērsas pret fašismu noziedzīgās Kijevas huntas veidolā, kā arī pret fašisma recidīviem *Pribaltikā* (Baltijā).

Izraēlas naratīvs: 1947. gada 29. novembrī ANO Kopsapulce pieņēma rezolūciju, kas paredzēja britu mandāta teritorijas – Palestīnas sadalīšanu divās valstīs – vienu žīdiem, otru arābiem. Arābi kopumā šo rezolūciju noraidīja, jo vispār nevēlējās nekādu žīdu valsti. Arābu valstu armijas uzbruka nule proklamētajai žīdu valstij šīs tautas vēsturiskajā tēvzemē. Iebrucēji tika padzīti, taču arābi atteicās noslēgt mieru ar Izraēlu, kurai nācās izcīnīt vairākus karus. Konfliktis turpina gruzdēt, laiku pa laikam uzliesmojot, jo palesti-

nieši principā atsakās atzīt Izraēlas tiesības uz eksistenci un joprojām sapņo par "cionistiskā veidojuma" neizbēgamo galu. Bet Izraēla, kuŗas valstiskums sakņojas Bibelē, pastāv un pastāvēs.

Palestīniešu naratīvs: cionistiskie kolonizatori, būdami imperiālisma triecienspēks, no visādiem Austrumeiropas miestiem ar viltu ielavījās Palestīnā un 1948. gadā atņēma mums mūsu zemi, gada laikā padzenot 700.000 mūsējos, bet 1967. gadā okupēja to, kas bija palicis no vēsturiskās Palestīnas. Taču pretestības gars nekad neapsiks, un galu galā visa Palestīna būs mūsu – "no jūras līdz upei" (no Vidusjūras līdz Jordānas upei).

Izklāstīju šos tik dažādos naratīvus mazliet vulgarizēti, taču secinājums manuprāt skaidrs – cik tie ir nesamierināmi. Diemžēl!

Nesamierināmi VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

KĀRLIS
STREIPS

Šī iestāde ir ļoti svarīga, bet it īpaši pēdējo gadu laikā tai gājis kā pa celmiem. Runa ir par Latvijas Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju (KNAB). Birojs darbu sāka 2002. gadā, gadus septiņus pēc tam, kad pirmo reizi Latvijas valdība pieņēma pretkorupcijas likumu. Tas bija laiks, kad korupcija Latvijā sita nūdien augstu vilni, un varu minēt mazu piemēru no savas dzīves. 1995. gadā es ievācos dzīvokli, kuŗā dzīvoju patlaban, un tas notika maiņas procesā, proti – cilvēki, kuŗi dzīvoja lielākā dzīvoklī un to vairs nevarēja atļauties, pārcēlās uz manu toreizējo – mazāku dzīvokli, un otrādi. Tas, lieki teikt, prasīja dažādus dokumentus, un tā kā man toreiz nebija (un joprojām nav) laika ar tiem noņemt, es sameklēju mākleri, kuŗa visu nokārtoja manā vietā. Māklere man atklāti pateica, ka 10 procentus no summas, ko es samaksāšu, viņa vēltīs kukuļiem, lai attiecīgajās iestādēs process prasītu dažas dienas un nevis vairākus mēnešus, kā tas notika tiem cilvēkiem, kuŗi "nepratās." Toreiz noskurinājos, bet – kā nu ir, tā ir...

Pagājuša gadsimta 90. gadi bija organizētās noziedzības laiks, kad ļoti daudzi uzņēmumi bija spiesti maksāt "jūmta naudu," jo citādi varēja sanākt, ka kādā "jaukā" naktī veikals vienkārši noded līdz pamatiem. Lielajā politikā notika privatizācijas un denacionalizācijas process, kas bija kā radīts dažāda veida koruptīviem darījumiem. Vēl viens piemērs no manas dzīves. Mājai, kuŗā es dzīvoju, kādu laiku pēc tam, kad es te ievācos, uzradās "īpašnieks." Jau no paša sākuma bija skaidrs, ka sievietei,

kuŗa bija iesniegusi denacionalizācijas papīrus (un kuŗa tūdaļ pēc tam "denacionalizēto" māju par vismaz man nezināmu summu pārdeva vienam no tolaik jaunizceptajiem miljonāriem), celtne nekad nebija piederējusi, tā arī nebija īpašumā viņas ģimenei. Tomēr tas prasīja 10 gadus un vairāk, lai māju no šī "īpašnieka" attiesātu. Temīda šai gadījumā bija ļoti lēnīga.

Nebija viegli Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam atrast pirmo priekšnieku. Vairākus iespējamus kandidātus valdība un/vai Saeima izbrāķēja līdz nonāca pie Gunta Rutka, kuŗš gan amatā sabija īsu laiciņu. Pēc tam biroju vadīja direktora vietas izpildītāji, līdz 2004. gadā amatā stājās pašreizējais Saeimas deputāts Aleksejs Loskutovs. Viņa laiks KNAB vadībā beidzās pēc četriem gadiem, kad tapa atklāts, ka divi biroja darbinieki no seifa bija nospēruši iezīmētu no aizturētām personām konfiscētu naudu. Pats priekšnieks tajā visā nebija iesaistīts, bet tolaik politiskā patvaļa bija pietiekami liela, lai to izmantotu par ieganstu atbrīvoties no bieži vien neērtā Loskutova.

Nākamo KNAB priekšnieku sameklēja vien pēc astoņiem mēnešiem, kad toreizējais Latvijas premjerministrs Ivars Godmanis sev vien zināmu iemeslu dēļ paziņoja, ka neviens kandidāts no paša biroja priekšnieka amatam netiks pieņemts. Galu galā atrada Normundu Vilnīti, kuŗš ļoti drīz izrādījās esam cilvēks, kura mērķis šķita esam biroja degradācija. Viņš centās sagrābt savās rokās ļoti daudz varas, kašķi starp viņu un padotajiem ātri vien kļuva publiski, un

mazliet vairāk nekā divus gadus pēc tam, kad viņš stājās amatā, Vilnītis no tā tika atstādināts.

Nākamā KNAB priekšnieka meklēšana vairs nebija tik politiskā patvaļīga kā iepriekšējā. Galu galā valdība atrada toreizējo KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja vietnieku Jaroslavu Streļčenoku. Ar viņu tika saistītas ļoti lielas cerības, kā nekā savējais, "drēbi pazina", kas gan varētu saiet dēļi? Dēļi sagāja tas, ka Streļčenoks izrādījās vīrs ar visnotaļ diktatoriskām tieksmēm. Viņa strīdi ar vietnieci Jutu Strīķi Latvijas sabiedriskajā politiskajā pasaulē ir kļuvuši par leģendu. Vairākkārt Streļčenoks Strīķi ir padzinis, vairākkārt vai nu premjerministrs (kuŗa uzraudzībā KNAB atrodas) lēmumu ir atcēlis, vai arī tiesa ir likusi viņu atjaunot amatā. Direktora sūdzības par savu vietnieci reizēm šķita gluži komiskas. Pagājušā gada septembrī Streļčenoks paziņoja, ka vērsīsies starptautiskās instancēs, lai pasūdzētos par to, ka viņa darbs tiek traucēts un KNAB kopējais darbs – vājināts. Tolaik sabiedrisko uzskatu pētījumu uzņēmums *Latvijas fakti* publicēja ziņu, ka laikā kopš Streļčenoks stājās amatā, par desmit procentiem (no 42 līdz 32 procentiem) samazinājās to respondentu skaits, kuŗi KNAB uzskata par "godīgu iestādi".

Jo tālāk, jo trakāk. Šā gada februārī Jaroslavs Streļčenoks oficiāli aicināja premjerministri Laimdotu Straujumu apturēt tās izmeklēšanas komisijas darbu, kuŗa pētīja viņa piemērotību amatam. Premjerministre gluži loģiski atbildēja – nē. KNAB direktors pēdējā laikā ir arī plaši

gudies, ka viņu spaidot politiskas intereses.

Taču pagājušajā nedēļā situācija sasniedza apogeju, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam izplatot *depešu*, kuŗā apgalvots, ka Latvijas televīzija, Latvijas radio un portāls *lsm.lv* (abu sabiedrisko mediju kopā veidota interneta vietne) pret KNAB izturoties neobjektīvi un tendenciozi, tajā skaitā publicējot ziņas bez biroja oficiālā viedokļa palūgšanas. Šo vēstuli, kuŗu pats Streļčenoks gan nav parakstījis, birojs adresēja Nacionālajai Elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei (NEPLP), taču drīz vien tā nokļuva atklātībā. Cita starpā tajā ir tabula, kuŗā ir uzskaitīti veseli 182 dažādu raidījumu un publikāciju izvērtējumi, tajā skaitā tur arī locīts mans uzvārds. Neatceros, kur pateicu vārdus "acīmredzot Jaroslavs Streļčenoks ar darbu netiek galā," bet šo uzskatu birojs novērtējis ar vārdiem "vienpusējs, nepamatots viedoklis." Vienpusējs no teikti, jo kāds gan cits viedoklis man varētu būt, ja ne sevis paša? Nepamatots? Diez vai.

Vispirms par to oficiālā viedokļa nepalūgšanu. Man Latvijas televīzijā ir vairāki kolēģi, kuŗi atkārtoti lūguši Jaroslavu Streļčenoku uz interviju, bet vēlīgi. Šķiet, tas pats ir arī Latvijas radio. Biroja priekšnieks saviem padotajiem ir stingri aizliedzis runāt ar medijiem bez viņa konkrētas atļaujas. Un ko gan KNAB būtu pateicis, ja es "oficiāli" būtu vaicājis, vai priekšnieks tiek galā ar darbu?

Otrkārt, politiskām personām „saiet ragos” ar žurnālistiem un masu medijiem nekad nav prāta darbs. Stāsts par KNAB vēstuli

NEPLP ātri vien izplatījās teju visos masu informācijas līdzekļos. Žurnālā *Ir* kolēģis Aivars Ozoliņš rakstīja, ka KNAB "acīmredzot gribētu valsts cenzūru un sankcijas pret "nepareizajiem" sabiedriskajiem medijiem." Demokrātiskā un tiesiskā valstī tas nu nav pieļaujams.

Kas gan cits, ja ne pats KNAB tomēr vainojams, ka sabiedrībā ir nostiprinājies uzskats par to, ka birojs lielākoties nodarbojas ar iekšējo lietu kārtošanu, visvairāk – par nebeidzamo riņķa danci, kuŗā iesaistīti Streļčenoks un Strīķe.

Vai galu galā Streļčenoks zaudēs amatu? Visticamāk ne, jo Saeimā ir pietiekami daudz politikāņu, kuŗiem vāja pretkorupcijas iestāde ir krietni vien vēlamāka nekā stipra. Tā, piemēram, *zaļzemnieku* pārstāve, ekonomikas ministre Dana Reizniece-Ozola ir paziņojusi, ka "līdz šim Streļčenoka kungu mēs esam vērtējuši kā profesionāli, kuŗš strādā savā jomā, un iebildumu nav bijis." Ņemot vērā to, ka Zaļo un zemnieku savienības ideoloģiskais krusttēvs joprojām ir sakompromitētais Ventpils mērs Lembergs, par kuru mūsu laikrakstā plaši aprakstīts aizvadītajā nedēļā, šāda attieksme varbūt nav nekāds pārsteigums, bet nožēlojami gan.

Un tomēr atkārtotju: Jaroslavs Streļčenoks acīmredzot ar darbu netiek galā. Šoreiz privātā laikrakstā, kuŗa izdevēji turklāt ir ārpus Latvijas, bet to pašu pie katras izdevības es arī turpināšu teikt sabiedriskajā televīzijā un radio. Ja KNAB vēlas man sniegt "oficiālu viedokli" par to, tad laipni lūdzu. Elpu gan līdz tam brīdim es neaizturēšu.

Nebeidzamais stāsts

MĀRIS BRANCIS

(Turpināts no nr. 11)

Netālu no Žuka dzīvo Māris Raudziņš kopā ar savu māti, kuņai jau pāri 90 gadu. Sākotnēji viņš darināja proporcijās izstieptu kailu sieviešu tēlus dažādās pozās, vēlāk veidoja dažādus objektus, kuņu ornamentālos risinājumos novērojama latviešu rakstu tieša klātbūtne. Neraugoties uz to, ka Māris latviski nerunā (viņš vispār ir mazrunīgs), tomēr kāda dvēseles stīga atgādina par viņa nacionālo piederību. Arī daļa viņa darbu domāti izvietotānai telpā – parkos, dārzos. Diemžēl viņš var parādīt vien dažus darbus, kuņi ieguvuši citu saimnieku un tagad grezno viņu skopos košumdārziņus vai nu mājas priekšā, vai iekšpagalmā, kur ir vieta krāšņiem krūmiem un apstādījumiem.

Vienu no tiem ieraudzīju pie Pētera Ciemiņa, kuņš ar sievu Džilu (*Jill*) iemājojis angļu tipa kotedžā. Tā ir māju grupa ap iebraucamo pagalmu. Nezinu, kurā laikā tā celta, bet tā atspoguļo Austrālijas emocionālo pagātņi. Tā joprojām atceras ar lielu mīlestību tos laikus, kad šis kontinents bija Lielbritānijas impērijas sastāvdaļa. Austrālieši, tāpat kā kanadieši, vēl arvien uzskata Anglijas karalieni par savējo. Šī nostalgija pēc seniem laikiem atklājas arī šādā māju grupā, kuņā dzīvo Ciemiņu ģimene.

Viņa vārds man zināms krietni pasen – kā viens no tiem latviešu māksliniekiem, kuņš ieguvis savu vietu šīs zemes tēlotājmākslā. Vienmēr ir pievilkuši viņa portreti kā akvareļi, tā zīmējumā ar tušu. Krāsu vai tušas klājumā, to laukumu un līniju ritmos atklājas modeļa sarežģītā emocionālā vai garīgā pasaule, varbūt pat raksturs, vājības un lielums. Tie parasti ir dziļāku stāstu vērti par to personību, kas mākslinieku piesaistījusi.

Satikšanās ar Pēteri līdzinās tam burvīgajam, slēptajam un ilgotajam priekam, kāds rodas, satiekoties ar senu labu paziņu. Viņš līdz ar Džilu ir atvērti, laipni un sirsnīgi, ka laiks viņu mājā ātri izžuva, un Māris steidzina doties tālāk. Ko lai dara, viņam jāklausa, jo esmu laika iegrozots. Sirdī tomēr šķendējos, kādēļ nevaru šeit uzkavēties ilgāk? Gribējas ar viņu tuvāk iepazīties. Darbus arī tikai dažus vārēju ieraudzīt, lai gan bija ko rādīt un skatīt. Cik būtu lieliski, ja varētu par viņu rakstīt grāmatu. Viņš man ir tuvs un saprotams.

Nākamās tikšanās ir ne mazāk rosinošas. Lūk, Jāņa Nedēļas māja ar teju vai sterilo vidi, kas atkārtoti viņa savdabīgos darbus perfektajā izpildījumā. Viņš ir viens no redzamākajiem Austrālijas laikmetīgās mākslas pārstāvjiem, par kuņu raksta biezas monografijas un kuņa darbus gaida parādāties, jo zina, tie būs atkal jauns atklājums.

Gluzī citāda ir Gabriēles Mazaļevskas māja un darbnīca, kuņu pati veidojusi savām rokām. Tē valda iekšēja brīvība, iedvesma un patiesums. Gleznot viņai pē-

Pēteris Ciemiņš pie sava triptiha

Kengurs kapsētā

dējā laikā nav bijis laika. Viss atdots uguns šoviem. Tepat arī Selga Ešots. Viņa rāda savas grafikas, bet pārsteidz ar ozollapu vīnu.

Nākamajā dienā pēc ceļojuma uz viņa darītavu kalnos satikšanās ar tautiešiem Latviešu centrā. Te pirmā uzstāšanās. Kā viņi uzņems manu personīgo pašatklāsmi 18. novembra sakarā par to, kā jutās izbijuša saimnieka dēls Staļina laikos un vēlāk? Klaušijās klusi, dažam sariesās asaras acis. Laikam būšu trāpījis desmitniekā.

Te vēl satiekamies ar gleznotāju Lidiju Dombrovsku-Larsenu. Mēs jau ilgāku laiku sarakstāmies ar interneta palīdzību, esmu lasījis viņas eseju grāmatas un Pētera Zeiles grāmatu par mākslinieci. Viņa aicina pie sevis ciemos, bet – atkal esmu laika trūkumā. Arī citi pertieši grib ar mani aprunāties, paspiest roku. Es neesmu pār savu laiku kungs. Esmu visas latviešu sabiedrības kalpībā šīs gandrīz trīs nedēļas Austrālijā. Ko lai dara, personīgās intereses paliek otrajā un vēl tālākajā plānā. Ak, Dievs, kā gribētos vai ar katru iepazīties, aprunāties – ikvienam no viņiem taču ir interesants dzīvesstāsts, kuņu vajadzētu dzirdēt un pierakstīt. Jāiepazīstas arīdzan ar Latviešu centru, jāielūkojas bibliotēkā un citās telpās.

Ikviens Latvijā, kuņš pavadija mani ar laba vēlējumiem, atgrie-

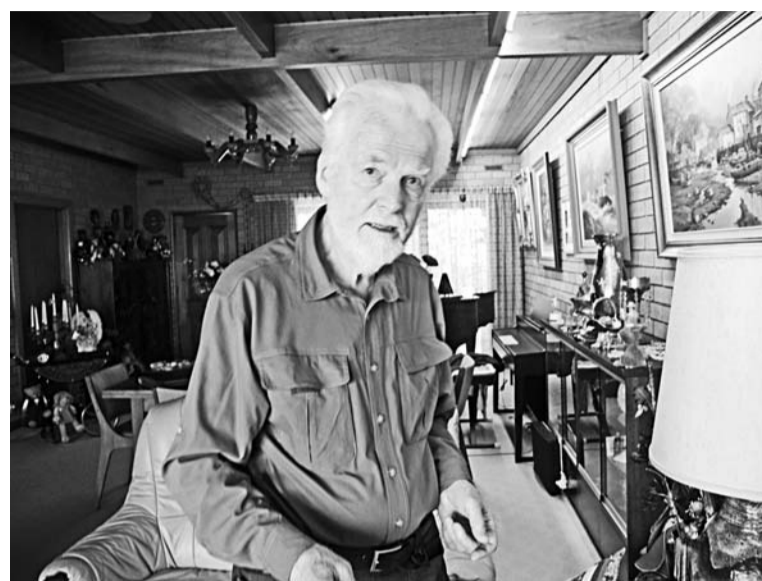
žoties jautās, vai tad es slavenos kengurus esmu redzējis? Pievakarē dodamies uz pilsētas nomali, uz kapiem, jo tur, lūk, esot kenguri sastopami.

Katram latvietim kapsēta ir svēta vieta, kur nedrīkst celt troksni, bet Austrālijā dodamies kapsētā ar mašīnu. Un tā nemaz neatgādina tādu vietu, kur atdusas mirušie – visur kūmi, koki. Parastais latvietis, to ieraugot, šausminātos un iesauktos, ka tie ir pamesti, aizauguši lauki, nevis kapi. Taču Austrālijā citādi nevar būt – kenguri ir spēcīgāki par ļaužu iedomām un vēlmēm. Zogus tik augstus neuzcelsi, lai tiem šie somainie it kā divkājainie, it kā četrkājainie dzīvnieki nepārlēktu pāri. Un ēd viņi visu, kas ēdams, arī puķes. Tad nu šeit par mirušo liecina neliela plāksnīte ar uzrakstu, iestiprināta zemē, un kāds mākslīgais zieds, kuņus kenguri atstāj bez jebkādas uzmanības.

Bet tad jau ceļš vijas Adelaides virzienā, nē, turp mani aizgādā lidmašīna. Tē atvados no Pētera Strazda un Ināras, Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē priekšsēža, kuņš Pertā bija ieradies uz zobārstu konferenci un bija piedalījies pertiešu 18. novembra svinībās.

Adelaidē mani sagaida Astra Kronīte, Latviešu biedrības valdes priekšsēde. Viņa ir ļoti aktīva sabiedriskajā laukā. Skolotājas darbu Astra lieliski savieno ar

Pie latviešiem Austrālijā

Andris Jansons savās mājās Adelaidē

latviešu sabiedrības dzīves vadīšanu, viņa ir arī Daugavas Vanagu vīru kuņa diriģente. Viņa lepojas ar Adelaides Latviešu biedrības namu, skaisto muzeju un Tālavu. Šiem namiem iepretim latvieši ir uzcēluši Sv. Pēteru baznīcu, kas atgādina Rīgas baznīcu. Tā atrodas uz ielas, kuņa zied gaišzīlie džakarandas koki, atgādinot, ka šajā kontinentā ir pavasaris.

Adelaidē atvelku elpu, dzīvojot Astras un Imanta Kronīša plašajā mājā kalna nogāzē, kur Imants izveidojis skaistas augu terases. Viņš ir arī tas, kuņš aizved mani uz Adelaides latviešu iegādāto un iekārtoto īpašumu "Dzintari". Tajā atrodas Annas Ziedares vasaras vidusskola. Tur ir ko pasvīst, jo termometra stabiņš paceļas līdz 39 grādu atzīmei. Bet vēl jau nav vasara, kad kļūst vēl karstāks. Šī iemesla dēļ baznīca iekārtota klajā laukā, no kuņa paveras skaists skats uz kalnaino krastmalu un Kluso okeānu.

ku, tātad bija otrā persona Dienvidaustrālijas pavalstī. Viņš man rāda muzejā plāksni, kuņa atzīmēta Latvija, Lietuva un Igaunija, no kurienes nākusi daļa imigrantu. Pagalmā uz akmeņiem iegravēti to cilvēku vārdi, kuņi ziedojuši muzejam noteiktas summas. Atrodu arī latviešu vārdus. Viņš arī palepojas, ka tē 2014. gada sākumā bijusi iekārtota izstāde Adelaides Latviešu biedrības jubilejas reizē. Arīdzan pastāvīgajā ekspozīcijā var atrast ziņas par latviešiem.

Mans labais ceļvedis Imants aizved pie gleznotāja Andra Jansona, kuņš uzbūvējis māju stāvā kalnā. Tajā ieejot, nevari zināt, ka daļa ēkas atrodas dziļi lejā. Darbnīcā gan netiekam. Tur patlaban meistars liek grīdu. Tad nu sarunājamies viņa omulīgajā viesistabā ar viņa gleznām pie sienas. Viņa talants atklājies jau skolā, tādēļ vēlāk strādājis par zīmētāju kādā arhitektu birojā. Mācījies pie vairākiem māksli-

Adelaides Latviešu biedrības nams

Kādu dienu Bruno Krūmiņš mani aizved uz Migrācijas muzeju, kas ir vecākais šāda veida muzejs Austrālijā (atklāts apmeklētājiem 1986. gadā) un kas izvietojies 19. gadsimta celtnēs, starp tām arī nabadzīgo ļaužu patversme. Bruno Krūmiņš ilgus gadus vadīja Latviešu biedrību, darbojies dažādās organizācijās, tādēļ ļoti pazīstams visā pilsētā. Sevišķi būtiski ir tas, ka viņš ir bijis pirmais neanglis, kuņu ievēlēja par gubernatora vietnie-

kiem, kuņu vadībā attīstījis savus dotumus. Kopš 1971. gada viņš nodarbojas tikai ar glezniecību, apbraukājot gandrīz vai visu pasauli un gleznojot senatnīgas dabas ainavas ar mežiem, senām ēkām, upju līčiem un sabangotiem jūras krastiem. Viņa darbos paveras ļoti romantisks skats uz pasauli, ko iecienījuši daudzi skatītāji.

(Turpinājums sekos)

“Kaŗa cirstās brūces dziedējam vēl šodien..”

(Turpināts no 1. lpp.)

Šī dokumenta parakstītāju vidū ir bijušais LR I, II, III, un IV (1925-1934) Saeimas priekšsēdētājs Pauls Kalniņš un citi – bijušais LR Ministru prezidents, bijušie LR ministri, bijušie Saeimas deputāti, Latvijas armijas ģenerāļi, žurnālisti, rektori, profesori, rakstnieki un citas Latvijā pazīstamas personības, ieskaitot Latvijas ev. lut. baznīcas arhibīskapu Teodoru Grīnbergu, Latvijas Katoļu baznīcas bīskapu Jāzepu Rancānu un Latvijas Pareizticīgo baznīcas metropolitu Augustīnu Pētersonu. LCP Memoranda tekstā teikts, ka “ienaidnieks no austrumiem atkal draudoši tuvojas Latvijas zemei...

Pēc mūsu izpratnes, Otrā pasaules kaŗa tagadējā norisē tiešām pienācis brīdis, kad apdraudēta mūsu tautas dzīvība, pati tautas esamība, pienācis liktenīgais brīdis: būt vai nebūt. Pēc visiem dabas un cilvēcības likumiem, neviens mums nevar apstrīdēt tiesības aizstāvēties, ja tiek apdraudēta mūsu nācija un tās

Leģionāra dēls Alberts Legzdīns un Daugavas Vanagu priekšnieks Andrejs Mežmalis Lestēnē // FOTO: Ligita Kovtuna

esamība. Pamatojoties uz šīm atziņām, mēs deklarējam Latvijas tautas gribu un gatavību aizstāvēt visiem mums iespējamiem līdzekļiem Latvijas valsts robežas pret uzbrūkošo ienaidnieku.”

O. Freivalds, rakstot 1954. gadā par “Kurzemes cietoksni”, piemin šo Memorandu un norāda, ka

“Ģenerāļinspektors arī nekavējās šos iesniegumus, aiz kuŗiem stāvēja visa latviešu tauta, izmantot kā mutvārdu pieteikumus, tā rakstveida iesniegumos attiecīgām vācu iestādēm un vadītājiem personām.” Minētais Memorands ir svarīgs dokuments, kas pauda Latvijas tautas gribu un lūdza, lai mūsu

Lestenes baznīcā dzied Daugavas Vanadžu koris // FOTO: Ligita Kovtuna

kaŗavīri, leģionāri, aizstāv mūsu tēvzemi un tautu pret terroru, jaunām deportācijām un represijām, kuŗas mūsu tauta atkārtoti piedzīvoja zem Padomju Savienības okupācijas Otrā pasaules kaŗa un pēckaŗa gados.

Es aicinu visus tautiešus visās zemēs pieminēt 16. martu dievkal-

pojamos, piemiņas sarīkojumos, kapsētās, kuŗās atdusas Latvijas brīvības cīnītāji. Jūsu līdzdalība veicina Latvijas pilsoņu un sabiedrības saliedēšanu, vienotības veicināšanu un patiesās vēstures paušanu. Daugavas Vanagi, sasauksimies!”

Materiālu sagatavoja LIGITA KOVTUNA

VIKTORS HAUSMANIS

Nacionālais teātris nu jau trešo mēnesi aicina uz izrādi “Raiņa sapņi”. Afišā autors nav minēts. Teikšu atklāti – baidījos uz šo izrādi iet, jo no kollegām gana daudz biju dzirdējis pretrunu pilnas atsauksmes. Mani vispirms mulsināja fakts, ka izrādi par Raini iestudējis krievu tautības režisors Kirils Serebrenņikovs no Maskavas. Pāris izrādes Nacionālajā teātrī viņš ir iestudējis, savu režisora prasmi apliecinādams, taču šoreiz situācija izrādījās daudz sarežģītāka, jo Rainis viņam ir pavisam svešs un nepazīstams. Protams, var jau piecāties par to, ka arī ārzemju režisori pievērsas Rainim. Pirms vairākiem gadiem gandarījumu sagādāja zviedru režisora iestudētā Raiņa drāma “Jāzeps un viņa brālī” izrādē, kuŗā piedalījās zviedru aktieri; toreiz režisora rīcībā bija Raiņa luga, šoreiz Serebrenņikovam jāiztieks ar dzejoļu, monologu citātu un dzīves faktu kompilāciju.

Nacionālā teātra griba pievērsties Rainim noteikti apsveicama, respektējama arī vēlme uz Raiņa personību paraudzīties citā skatījumā, tuvinot viņu ikdienībai. Taču izrāde atstāj visai pretrunīgu iespaidu. Aktieri tajā darbojas spraigas enerģijas pilni, ik pa brīdim vairākiem no viņiem atkal un atkal jāpārgērbjas, izrādes fonā skan Jēkaba Nīmaņa mūzika, uz skatuves pāris reižu uznāk koris un nodzied dažas dziesmas. Tiklīdz viss būtu labi, bet kas isti izrādē notiek – to daudz grūtāk pateikt. Tekstu veidojusi Ieva Struka, likdama kopā kriptu pa kriptai no Raiņa darbiem un reālās dzīves, pa reizei darbībā ievijot pa kādam no naktī redzētajiem Raiņa sapņiem, taču režisors grozus ņēmis savās rokās, izrādi veidojis pēc savā prāta un saprašanas, kam ar Raiņa personību visai mazs sakars. Izrāde saucas “Raiņa sapņi”, un dzejnieks tiešām dažreiz dienasgrāmatā isi atzīmējis miegā re-

Skats no izrādes. Centrā Lolita Cauka

dzēto. Kuŗš gan naktī nav ko nosapņojis! Taču bieži vien mēs sapņojam dzīvē atvērtām acīm, domādami par iecerēto, par rītdienu, par nākotni. Tādus plašus sapņus izloja arī Rainis, un dažkārt tie deva ierosmi viņa lugām. Vēl vairāk – Rainis ilgu gadu sapņoja un ilgojās pēc Latvijas kā valsts. Bija laiks, kad tas šķita nereāls sapnis, jo Latvijas valsts kā nākotnes iecere vēl bija jaušama tikai tālēs, bet jau drāmā “Uguns un nakts”, kas 1905. gadā publicēta žurnālā „Mājas Viesi” Mēnešraksts”, Lielvārds savam dēlam Lāčplēšim dod vienu uzdevumu:

*Ej, sargi Latviju
Un pacel viņu citu zemju starpā.*

Un pēc dažiem gadiem krivu virsaitis Indulis teica drosmīgus vārdus:

*Mēs maza cilts,
Mēs būsim lieli tik, cik mūsu griba.*

Tāda bija Raiņa griba, Raiņa pārliecība, bet toreiz – vēl tikai sapņi. Taču Nacionālā teātra izrādi skatās pavisam citā laikmetā dzīvojoša paaudze, un teātris piedāvā skatīties Raiņa sapņu fragmentus, nu piemēram: “Smalki saģērbies, kāpju zemē, kauju zēnus.” Un uz skatuves redzam, ka Raiņa tēlotājs tiešām smagi piekauj zēnu, kuŗš kā beigts nokrīt

zemē. Vai tā būtu liecība par Raini? Cits sapnis: “Veseriet uz vezuma stāsta, ka Aspazijai izņemtas

zarnas.” Arī šādu ainu izrādē redzam, par laimi Aspazijas zarnas nerēgojas, bet priekšauts no zarnām gan kļuvis sarkans. Vēl viens sapnis: „Pliki vīri ar uguns pagalēm, es bēgu.” Un uz skatuves tiešām uzrodas arī trīs pavisam pliki vīri.

Var jau saprast, ka režisors centies Raini nocelt no pjedestala un tuvināt viņu ikdienas realitātei. Bet vai šādi paņēmieni attaisnojās? Rainis dzejoļos un drāmās apvienoja domas plašumu ar patiesu, istu cilvēciskumu, bet ko gan Raiņa izpratnei var dot uz skatuves redzami sapņi? No izrādes nevar nojaust, ka Rainis bija izcila, vērienīga personība, un izrādē ir tikai dažas epizodes, kuŗas var iezīmēties Raiņa dvēseles vēriens. Labus vārdus var teikt par Ivaru Pugu, kas pūlas radīt priekšstatu

par Raiņa tēlu, un Lolitu Cauku, kas atveido Aspaziju. Protams, nekādu vizuālu līdzību ar šiem tēliem aktieri nemēģina radīt. Pēc brīža viss atkal sāk jukt un brukt, un izrāde no sapņa sāk pārvērsties murgā. Bet aktieri darbojas dinamiski un entuziasma vadītāji.

Pēc izrādes skatītāji skaļi aplaudē. Izrāde nav gaŗa, skatītājus tā negaŗlaiko. Taču atklāts paliek jautājums: ko no izrādes skatītāji jaunu iemantoja par vienu no visspilgtākajām Latvijas personībām – par Raini? Atbildes nav. Bija jautra izrāde, kas brīžam sliecas farsa virzienā. Nabaga Rainis pats gan varētu sacīt:

*Es gribēju jums vēl vairāk dot.
Jums nebija spēka saņemtot.*

Šie Raiņa dzejoļa vārdi minēti arī izrādes Programmas grāmatīņā.

Sapņi pieviļ

Laiņi ielūdzu Jūs apciemot

Massachusetts General slimnīcas jauno Vēstures Muzeju

un satīkties ar

MĀRTIŅU BONDARU

Latvijas Valsts Prezidenta amata kandidātu,

Latvijas 12. Saeimas locekli un

Latvijas Reģionu apvienības valdes priekšsēdētāju

2015. gadā 27. martā (piektdien) plkst. 7:30 vakarā

Vīns un uzkodas

Massachusetts General Hospital

Paul S. Russell Museum of Medical History & Innovation

2 North Grove Street, Boston, MA 02114

Autonovietava: *MGH parking lot*

Bertrams Zariņš

RSVP

bzarins@partners.org vai Tel.: 617-835-1979

ROMĀNS TURPINĀJUMOS

PĒTERIS AIGARS

(Turpināts no Nr. 11)

“Laime, liels vārds ... Bet ko mums dos laime, ja Polija nebūs brīva? Es nekad nevarēšu aizmirst savu tēvzemi, nekad ...”

“Tēvzeme man ir tur, kur mani vecāki. Viņi nekad nepiekritīs, ka dodies tādā dēkā, kuras iznākumu nevar paredzēt. Glābjot Poliju, var aizdedzināt visu pasauli. Sievietes pienākums ir ne vien dibināt ģimenes līgzdu, bet arī rūpēties, lai to neizposta. Tā nav mana doma vien, to saka lords Vinsents, to apgalvo daudzi izglītoti cilvēki. Vai tie visi būtu nelieši? ...” Vandas sejā mainījās naidis ar izmisumu. Brīžam viņai acīs saskrēja asaras, brīžam iedzimtā iecirtība ņēma virsroku. Ja Česlavs viņu patiesi mīlētu, viņš tā nerunātu. Vīrietis, kas mīl, dara to, ko vēlas sieviete.

Vēlreiz viņa griezās pie Česlava, aplika tam rokas ap kaklu un lūdzās:

“Saproti mani! Tu esi man vienīgais, es tevi nevēlos zaudēt. Katra sieviete ir mazliet patmīlīga. Piedod to, bet es vēlu tev tikai labu. Es tevi tā gaidīju, saposos kā uz svētkiem, bet tu atbrāzies kā ziemēlu vējš.”

Česlavs saņēma sievietes rokas savās, raudzījās viņai acīs un teica lēni, apsvērdams katru vārdu: “Tu runā tā, kā runātu miljoniem sieviešu.

Bet pasauli glābs daži nedaudzie. Mēs visi esam nonākuši strupceļā. Ir jālieto ārkārtēji līdzekļi, lai izkļūtu no ārkārtējas situācijas. Sanāksmēs gadiem ilgi esam zilējuši un gaidījuši palu sākšanos Austrumeiropā. Tie nu sākušies, un mēs nevaram atteikties no saviem sapņiem. Ja atsakāties, tad mūsu dzīvei trūks jēgas.”

“Vai asins izliesana un atreibība vien dod jēgu? Tirānija pati sevi apēdis, esi pacietīgs, laiks ir vislabākais sabiedrotais. Esi man uzticīgs, un tu sasniegsi visu...”

“Es mīlu tevi, bet tieši tevis dēļ gribu pierādīt, ka esmu sava tēva cienīgs. Tev grūti mani saprast; tas ir visļauņākais, ka cilvēki, kas pieder viens otram, garīgi paliek svešinieki. Tā nav atreibība, kas mani mudina; nē, tā nav atreibība. Tas ir kas cits, vārds neietverams. Vai tu vari izskaidrot, kādēļ vēlas tikt laukā iesprototi zvēri, putni, kas ieslēgti zeltītā būrī?...”

“Bet, mīļais Česlav, tu neatrodies sprostā, tu esi brīvs. Tavam garam ir atvērts plašs domu un atziņu apvārnis. Ko vēl vairāk vēlies? Tu esi laimīgākais no laimīgiem, bagātākais no bagātiem. Tu vari smelt un smelt no atziņu avotiem un remdēt savas zināšanu slāpes, tev ir draugi, sapratēji, cieņtāji, tevi uzlūko par brīnumbērnu.”

“Vanda, tu redzi tikai medaļas vienu pusi. Šo draugu un sapratēju starpā es dzīvoju kā izdzītībā, kā klosterī. Viņiem svešas manas sāpes, neizprotamas manas cerības, viņiem derdzas mans nemiers un dara īgnu prātu mana pārliecība! Protams, viņi to neiz-

saka atklāti, viņi ir pārāk labi audzināti, viņi ir līdzjūtīgi pret mani, bet es to jūtu, iekšēji tie brīnās, pat nīrgājas par mani.

Es viņiem liekos Donkihots, kas cīkstās par ideāliem, kuri nav īstenojami divdesmitā gadsimtā. Vai tev pašai nekad nav bijis jā-sastopas ar sienu, kas šķir mūs no viņiem? Tā ir bieža, neizlaužama, kurā arī vislabākais meistars neieciertīs ne durvis, ne logus. Jo ilgāk dzīvoju viņu vidū, jo vairāk jūtu, ka esmu te svešķermenis, neiederēšos viņu sabiedrībā. Visus kokus nevar pārstādīt, kaut tiem sagatavo vislabāko augsni. Es esmu tāds nepārstādāms koks. Mani aicina katra vēja šalka, kas nāk no tēvzemes, sauc katrs pērķona grāviens, kas vēsti ledus iešanu upēs. Patlaban ir sacēlies

mīlēdama Česlavu un tam pieķerdamās, viņa nekad nebija atskārtusi, kādi neizbrienami atvāri ir viņa dvēselē?

“Mīļais, es tevi no sirds lūdzu, mīļais, pārdomā visu vēlreiz, nepārsteidzies. Tu esi dedzīgs, uzņēmīgs, tu esi poļu seno, varonīgo tradīciju mantinieks – pārdomā visu. Mūsu tauta allaž cietusi nevajadzīgi, mūsu karavīri un valdnieki vairāk vērtējuši notikumus un situācijas ar sirdi nekā ar prātu. Iegaumē to, izvērtē visas iespējas, kamēr izšķiries. Es tevi ļoti, ļoti lūdzu. Skaties man acīs, tās nemelo; raugies manā sejā, tā iedvesīs tev pārliecību. Tu redzi tikai šīs dienas vienu pusi, es redzu otru. Ja saliksīm abas puses kopā, aina būs pilnīga. Vai ne tā, Česlav?”

Česlavs ievilka dziļi elpu.

Ieskanējās tālrunis. Vanda steigīgi nocēla klausuli un sarauktu pieri klausījās. Tad viņas seja noskaidrojās, lūpās pavīdēja smaids.

“Vai es? Tā pati ... Protams...” Česlavs dzirdēja, ka runātājs ir vīrietis ar dobru baritonu.

“Mana balss,” turpināja Vanda, “mazliet aizsmakusi, kā jau rudeni. Varbūt balss lūzums...” Pie šiem vārdiem viņa iesmējās. Varēja just, ka runātājs viņai imponē. “Šovakar? Bet vakars jau ir klāt. Pēc stundas? Pagaidiet, man jā-apdomājas. Man grūti izšķirties, esmu svārstīgas dabas. Jūs tam neticat? ... Nevienai sievietei? Lie-liski. Bet es vēl neesmu sieviete, tikai studente ... Ha, ha...” Vanda pietvīka, pacēla acis, aizlika priekšā klausulei plaukstu un klusi

vakar man bija brīvs vakars, aizgarlaicības nezināju, ko darīt.” Viņa to teica tīši, lai kaitinātu Česlavu, lai padarītu to greizsirdīgu. “Ja jūs atsūtītu savu limuzīnu, es būtu ļoti pagodināta un iepriecināta. Ko? Jūs pats ... Pēc stundas jau? Mans Dievs! Tad jāpateicdzas. Uz redzēšanos!” Viņa nolika klausuli un tad ar uzvarētājas pārākumu vērsās pie Česlava, kurš greizsirdīgi nervozēja. Viņam nepatika, ka Vanda pieņem uzaicinājumu, bet ko citu viņš varēja viņai piedāvāt?

“Mani aicina lords Vinsents, šī miera putna krusttēvs, sirsnīgs, izpalīdzīgs cilvēks, tikai mazliet savādnieks, dažreiz staigā pa mākoņiem un runā muļķības...”

“Ak lords...” izmeta Česlavs, “tā putna tēvs ...”

“Pazīstu viņu jau vairākus mēnešus, kopš viņš sāka mani aicināt pretkara sanāksmēs. Viņš man sācis biežāk zvanīt...” Vanda sevišķi uzsvēra.

“Nu, ja tā, tad man arī jāsteidzas. Uz redzēšanos, Vanda.”

“Es ilgi ballē nebūšu, varbūt būs neinteresanta. Tu vēl vari man piezvanīt, varbūt pēc kafejnīcas pienākt. Salīgsim mieru!” viņa apkampa un noskūpstīja.

“Karš vēl nemaz nav pieteikts...” atbildēja Česlavs.

“Visļauņākie ir nepieteiktie karī. Es ļoti baidos no tāda. Vai tev tā neliekas?” minēja Vanda.

“Man liekas tikai, ka ir jāiet... Laikam paies ilgs laiks, kamēr es varēšu kādu meiteni uzaicināt vizināties limuzīnā. Cita neatliek, jāmeklē naidis, ja nav laimes mīlestībā.”

“Auša... nekircinies!” Vanda papildēja Česlavu garāmejojot, pie spoguļa pielaikodama melnu vakartērpu. “Protams, uz Budapeštu es tevi nelaidīšu. Tā ir principa lieta. Ja tev ir savi, tad man arī būs savi principi. Es arī varu būt nepiekāpīga...”

“Es to redzu ... tādēļ atkāpšos labprātīgi. Uz redzēšanos.”

“Uz redzēšanos, Čes. Vai rīt mani apciemosi, ja neiznāk šovakar? Mums jāizrunājas līdz galam...”

“Vai viss nav pateikts? Man liekas, ka viss.” Viņš paņēma mēteli un neatskatīdamies aizgāja.

Vanda brīdi skumju seju nolūkojās viņam pakaļ. Viņa jutās apvainota, atstumta. Viss jau pateikts ... Viņš, varbūt, nekad vairs neatgriezīsies? Česlavs grib pretoties ļaunumam, tirānijai, bet ļaunums viņu panāks kā tīģeris, panāks un saplosīs. Vēl seviens nav palicis nesodīts, kas sacēlas pret pasaules kārtību. Kaut Dievs pievērstu Česlavu pie prāta ...

Studente palūkojās pulkstenī. Bija pagājusi jau pusstunda no noliktā gaidīšanas laika. Viņa valgām acīm pie spoguļa nopūlējās noskumušo seju padarīt pievilcīgāku ar ziedēm un ādas atsvaidzināšanas līdzekļiem.

(Turpinājums sekos)

Zīmējums: Zane Neimane

ne vien vējš, bet Budapeštā plosās vētra. Tev ir labi, tu nedzirdi tās šalkošānu. Daudziem ir vēl labāk, tie šo vētru nekad nesapratīs un raktīs, ka tur nekas nenotiek, jo mēs to nedzirdam, mūsu barometrs to nerāda. Bet neaizmirsti, ka pastāv vairāk un mazāk jutīgi barometri, pastāv pat bojāti barometri, kuŗos lūkojoties, ļaudis plāno savus izbraukumus un vaino nejaušības, ja jauka laika vietā sagaida lietūgāzi. Es visu to zinu, tādēļ man jāmeklē ceļš uz brīvību, ceļš uz sevis piepildīšanu. Mans nodoms nav nobriedis, lasot ziņas laikrakstos. Tas viss manī snauda jau sen, un vispareizāk būs, ja teiksim, ka tas viss manī tveras jau kopš dzimšanas. Tavos iebildumos ir liela taisnība, tavs brīdinājums vietā, bet man ir vēl lielāka taisnība. Kā man būs pieņemt tavu taisnību un samīdīt kājām pašam savu?”

Vanda raudzījās Česlavam cieši sejā. Viss, ko viņa bija dzirdējusi, likās svešs un aplams. Vai patiesi,

Viņa glaudīja līgavaiņa galvu. Tā mātes pieradušas mierināt un labināt ietiepīgus bērnus, kuŗiem vajadzīgs padoms. Cita neviena nebija, kas viņam tādu varētu sniegt. Tas bija viņas pienākums – tagad likt lietā visu savu pārliecības spēku un sievietes runas māku, lai grozītu Česlava nodomus. Česlavs to nojauta, un tas viņu vēl vairāk apbēdināja. Viņš vēroja pārmaiņas Vandas sejā. Tieši pie šā cilvēka, kur bija cerējis uz atbalstu, viņam jāpiedzīvo vilšanās. Vai uz viņu tagad nerunāja svešā sieviete? Česlavs labi pazina šo miermīlības un ļaunuma pieņemšanas līgu. Tā bija sēnīte, kas grauza sabiedrības pilārus, kas izcaurumoja politiķu domāšanu un irdināja tempļu pamatus ... Ja kāds cits pūlētoss Česlavu atrunāt, viņš to vēl saprastu, bet ja paša līgava runāja kā no “Observer” ievadraksta, tad uzmacās izmisums. Ko viņi varēs viens otram dot? Tikai pārpratumus, nevajadzīgus strīdus, savstarpējas aizdomas ...

jautāja Česlavam, kas sarunai sekoja neizpratnes pilns.

“Mani aicina šovakar uz balli par godu Maskavas baletam. Ko tu saki? Vai būsi visu vakaru pie manis? Tad atteikšu.” Klusībā viņa vēl arvien cerēja, ka Česlavs teiks: “Paliēc.” “Mēs vārētu kopīgi vakariņot, tu pat vari pārņakšņot pie manis, jo saimniece izbraukusi. Viņa man piedos, jo nezinās, ka tu esi šeit.”

Česlavs brīdi vilcinājās, tad mierīgi teica: “Šovakar, diemžēl, esmu aizņemts. Jāsatiekas kafejnīcā ar tādiem pašiem nemiera putniem kā es. Mums līdz galam jāizplāno brauciens uz Budapeštu.”

“Tu tomēr gribi braukt?” Vandas seja sastinga.

“Jā, tāds ir mans nolūks.”

“Ko tad man darīt šovakar?” studente jautāja īgni.

“Pieņem uzaicinājumu, ja gribi izklaidēties.” Vanda pacēla atkal klausuli un ļoti vēlgā balsī teica: “Sēr, es pieņemu uzaicinājumu. Esmu jums ļoti pateicīga. Tieši šo-

Nu dejosi debesu mirdzumā...

Mirdza Lapenieks (04.01.1928 – 11. 12. 2014.)

Viendien pa ceļam uz redakciju iedomāju – nez, kāpēc Mirdza nav ne rakstījusi, ne zvanījusi – par Anaheimas baleta festivālu vai tāpat? Jāpiezvana! Un pēc laika saņemu viņas meitas Sarmas vēstuli:

“Ar skumju sirdi gribu Jums paziņot, ka mana māte Mirdza aizgāja ar Dievu 2014. gada 11. decembrī... Es zinu, ka viņai bija ļoti nozīmīgas attiecības ar Jums, ar Laika avīzi, un viņa ļoti nopietni ņēma tās iespaida spēku uz Latvijas nākotni. Viņa arī ļoti sirsnīgi vērtēja Jūsu sarunas. Es ar mažiem soļiem mēģināšu turpināt šīs attiecības...”

Saki nu, ka dvēseles nekļējo! Iededzu sveci, pieminot Mirdzu un atceroties mūsu sarunas, kas nebija mērāmas laikā, bet to saturā. Mirdza bija talantīga rakstītāja, jā, arī prasīga, bet ļoti pamatoti. Meitas Sarmas un znota Lawrence Rosenberg Anaheimas

Starptautiskais baleta festivāls, kas vēriena un profesionālītes ziņā ir cieņas un apbrīnas vērts, bija Mirdzas lepnums un prieks. Un viņa to prata aprakstīt, prata vēstīt par to ar profesionālas kultūrziņotājas cienīgu talantu.

Sarma atsūtīja arī mātes pašas rakstītu dzīvesstāstu, ko Laikā un Brīvajā Latvijā publicēsim pilnībā. Esmu pārliecināta, ka ar īpašu interesi to lasīs arī Daugavpils cietokšņa „bērni” – skaidri zinu, ka daudzi no viņiem ir mūsu avīžu lasītāju un autoru pulkā, kā Amerikā, tā Eiropā. Paldies Sarmai par šo materiālu! Un visdziļākie līdzjutības apliecinājumi Jums, visiem Lapenieku dzimtas pēctečiem!

Vienlaikus arī novēlu – lai sekmejas un veicas Jūsu darbi, ko iedvesmojusi Mirdza! Jo zinu, ka tā bija viņas viskarstākā vēlēšanās.

Ligita Kovtuna

MIRDZAS LAPENIEKS ATMIŅU STĀSTS

Piedzimu 1928. gada 4. janvārī Daugavpils cietoksnī, Latvijā. Tur bija novietota Latvijas armijas Zemgales divīzija, kur mans tēvs Augusts Rumbachs bija armijas virspavēlniecības štāba loceklis. Šo vietu skaisti un pareizi apraksta mans Daugavpils cietokšņa pamatskolas pirmās klases biedrs Dzintars Svenne (dzīvo Lielbritānijā. – Red.), kuŗa raksti par dažādām temām šad tad publicēti arī laikrakstā *Laiks*: “Cietoksnī bija jauka dzīvošana. Tāda pillnīga latviska pilsētiņa, kur varēju bezbēdīgi klaiņot pa tukšām ieliņām, apsveicinoties ar pulkvežiem.”

Es un mani brāļi Laimons un Voldemārs tur piedzimām, augām, mācījāmies Cietokšņa pamatskolā, spēlējāmies vecajos fortos. Vasarās, kad kaŗavīru Vakarjunda notika ārā, parkā, kur katru vakaru pulcējās visa divīzija, klausījāmies un skatījāmies kaŗavīru atskaiti. Tā bija ļoti nopietna un svinīga. To nobeidza ar visu kaŗavīru dziedāto Leonīda Breikša un Jāņa Norviļa “Svēto mantojumu”. Viss cietoksnis vibrēja. To nevar atkārtot.

Ar cietoksnī mani saista vis-skaistākās un visskumjākās atmiņas. Piemēram, lielais, latviskais Jāņu sarakojums, kuŗā piedalījās viss cietoksnis. Mums bija Jāņu tēvs, Jāņu māte, bērni, pušķoti vārti, pa kuŗiem iejāja Jāņa dēli tautas tērpos. Kaŗavīri klāja baltus goda galdus. Meijas, Jāņu zāles visur! Jāņu bērni nāca no visas Daugavpils. Šodien tos varu raksturot kā mīļus svētkus.

Pēdējie un visskumjākie Jāņi cietoksnī bija, kad Sarkanarmija jau bija pilsētā. Zemgales divīzijas virspavēlnieks ģenerālis Žanis Bachs viņus cietoksnī nelaida, aizbildinoties, ka viņam nav valdības pavēles cietoksnī ielaist Sarkanarmiju. Viņa uzstāšanās bija tik noteikta, ka sarkanarmieši piekāpās un atstāja mūs mierā. Jāņos visi sanācām kopā, nerunājām, nedziedājām. Valdija nāves klusums. Nevienam nebija

nekāda izskaidrojuma. 27. jūnijā atkal ieradās sarkanarmieši ar “pavēli”, apcietināja Žani Bachu un aizveda uz Maskavu, kur viņu vēlāk nošāva.

Atmiņā vēl ir vecais koka dzīvokļu namiņš, kam ārpusē bija pielikta plāksne, kas vēstīja, ka tur kādreiz dzīvojis dzejnieks Andrejs Pumpurs. Atceros, ka es, mazs bērns, šad tad uz turieni aizstaigāju pārbaudīt, vai tā vēl tur atrodas.

Cietoksnis bija vieta, kur mācījās un deju tautas dejas. Mana un manu brāļu pirmā tautas deju skolotāja bija mūsu pašu māte, kas mums tās mācīja mājās, parasti aukstās ziemas dienās. Pirms sāku mācības Cietokšņa pamatskolā, pratu “Mugurdanci”, “Kamoliņdeju”, “Plaukstīņpolku”, “Brālīt’s māsiņ’ dancot veda”, arī “Sudmaliņas”. Pamatskolas stundu starpbrīžos gājām rotaļās, dejojām tautas dejas. Tās mums mācīja un vadīja skolotāji, kas visi bija kvalificēti to darīt.

Tautas dejas visam garnizonam mācīja speciāli instruktori, kas bija atbraukuši no Rīgas. Šajās mācībās iesaistīja visu cietoksnī, ieskaitot skolniekus, arī mani. Jāatceras, kā Johanna Rinca, mūsu pirmā tautas deju apzinātāja un pierakstītāja, veicināja to apgūšanu: dejas mācīja aizsargiem, mazpulcēniem, skautiem, gaidām, armijai, skolniekiem, jaunajiem studentiem skolotāju institūtos.

Krievu okupācijas laikā mācības turpināju Daugavpils valsts pamatskolā. To pabeidzu vācu okupācijas laikā privāti, jo līdz ar Daugavpili ievestajiem krievu gūstekņiem te izplatījās tifs, un visas skolas tika slēgtas. Biju pēdējā klasē. Kopā ar savas klases pieciem vai septiņiem skolēniem nolēmām, ka kaut kas jādara, lai skolu pabeigtu bez tādām traucējumiem kā karantīna. Runājām ar dažiem skolotājiem un skolas pārziņi Putniņa kungu. Viņš, redzēdams mūsu nopietnību un apņemšanos, palīdzēja sarunāt skolotājus, kuŗi mūs mācītu privāti savās mājās.

Nevaru aizmirst skolotāju Rusecka kundzi. Viņai bija mazs bērniņš šūpulī. Sēdējām pie šūpulīša, to pašūpojām, ja vajadzēja. Lai bērniņu nenobaidītu vai neuzmodinātu, bieži sarunājāmies čukstot. Un mācījāmies. Kad karantīnu atcēla, mēs bijām gatavi nolikt skolas beigšanas eksāmenus. To veicām ar uzslavu un saņēmām skolas beigšanas aplieciņas. Par mūsu drošsirdību un uzņēmību zināja mūsu iecerētās nākošās skolas: ģimnazija, komercskola u.c. Es noliku iestāšanās eksāmenus Daugavpils valsts komercskolā un tur sāku mācības 1942. gada rudenī.

1944. gada vasaru es ar brāli Laimonu vadīju vasaras izpalīgu gaitās Vidzemē. Frontei tuvojoties, kājām devāmies uz Rīgu, kur laimīgā kārtā, pirms mūsu ierašanās iepriekšējā naktī tikko no frontes bija atgriezies mans krusttēvs, frontes mācītājs Jānis Valters. Viņš ar sievu, manu krustmāti, apņēmas mums palīdzēt un pieņēma savā aprūpē. Daugavpils jau bija krievu ieņemta no jūlija sākuma. Tur palika mana māte ar jaunāko brāli. Manu tēvu viņi bija paspējuši nogalināt, nošaujot 1941. gada 26. jūnijā.

Bēgļu gaitas sāku kopā ar krusttēvu un krustmāti. Piestājot Bauskā, Kuldīgā, Alsungā, nokļuvām Liepājā. To ar kuģi atstājām 1944. gada oktobra pēdējās dienās. Nokļuvām Vācijā, kur vēl kaŗa laikā mitinājāmies Zinnenē pie Achenas, Vormelnā. 1945. gada maijā nonācām Blombergā, Vestfālē. Tā bija angļu zona. Kaŗš bija beidzies. Tur jau bija ieradušies daudzi bēgļi, kas bija no Igaunijas, Latvijas un Lietuvas, galvenokārt dažādi mākslinieki, skolotāji. Nometnes komandants bija filmu režisors Vilis Lapenieks, kas ar angļu atbildīgām personām visu kārtoja un rīkoja. Tā isā laikā mūsu nometne izvērtās par Blombergas latviešu mākslinieku nometni. Mums bija Mākslinieku nams, pamatskola, ģimnazija,

internāti meitenēm un zēniem, koŗi, sporta kopas, teātri, Voldemāra Pūces (vēlāk Mērbekas), Rīgas filma, Stīgu kvartets, gleznotāji, opernieki, rakstnieki, dzejnieki, vēsturnieki un daudzi citi dažādu profesiju cilvēki. Man nu bija iespēja turpināt izglītību Blombergas latviešu ģimnazijā. To vadīja apbrīnojamā Milda Brastiņa, mans klases audzinātājs bija Arvīds Brastiņš, Ernesta Brastiņa brālis. Arvīds, tāpat kā brālis, bija latviešu senvēstures pētnieks. Viņš mums mācīja mākslas vēsturi, galvenokārt, senlatviešu. Viņa stāstījumi bija ļoti interesanti, neaizmirstami. Tautas dejas mācīja Vilhelmine Veide, bijusī vingrošanas skolotāja un deju instruktore Latvijā. Viņa bija ļoti stingra un prasīga tautas deju skolotāja un stingri pastāvēja uz etnografisku deju izpildījumu. Nedrīkstējam neko ne pielikt, ne atņemt. Viņa mūs iemācīja cienīt mūsu senču mantojumu. Viņas vīrs Jānis Veide palika Latvijā, lai vadītu latviešu partizānus cīņā pret Sarkanarmiju. Par viņa varonību ir stāstījuši daudzi partizāni, kuŗi izdzīvoja.

Blombergas bēgļu nometnē bija apmeties Arvīds Lucis, kuŗš bija tautas deju instruktors Latvijā. Viņš bija ļoti apdāvināts jauns cilvēks, apveltīts ar skaistu balsi, zināja daudz tautasdziesmu, pārzināja etnografisko tautas deju, bija vienreizīgs organizators. Viņš prata “uznest” tautas deju uz lielās skatuves. Viņš izveidoja tautas deju ansambli no nometnes iedzīvotājiem. Biju ļoti priecīga, kad viņš uzaicināja arī mani tajā piedalīties. Dejojām svētkos, angļu vadības sarakojumos ārpus Blombergas, kā arī Anglijas militāro vienību lielajos svētkos Dortmundā, milzīgi lielā arēnā. Tur dejojām 32 pāru sastāvā. Turpat dejoja arī lietuvieši un igauņi. Bija ļoti interesanta sadancošanās, sadziedāšanās. Neaizmirstama man bija izdevība dejojot tautas dejas ģimnazijā pie V. Veides kundzes un Arvīda Luča ārpus ģimnazijas.

Iemācījos saprast divus dažādus mācīšanas stīlus.

Blombergas ģimnaziju beidzu 1947. gadā. Bija žēl šķirties no skolotājiem: Mildas Brastiņas, Arvīda Brastiņa, V. Šulces, Kārļa Dzillejas, Mērijas Dzillejas, Rūdolfa Miķelsona, Voldemāra Ozoliņa, Vallijas Ozoliņas, Jāņa Norviļa, Krūma, Rozes kundzes, inženiera Jagara u.c.

Jau no bērniības mani interesēja organizēšanas māksla. Varbūt tāpēc, ka mans tēvs bija Armijas sporta kluba loceklis, kuŗš jaunībā spēlēja futbolu vasarā un hokeju ziemā, bet vēlāk trenēja jaunos sportistus un organizēja sacensības, kuŗas kopā ar tēvu skatījāmies.

Un tad saņēmu uzaicinājumu kļūt par IMCAs vasaras nometņu vadītāju. Pabeidzu vasaras nometņu vadītāju kursus, kuŗus noorganizēja un vadīja Belizars Radziņš, esperanto valodas prātējs, skautisma augstāko apbalvojumu – Sudraba vilka ordeņa un Baltās lilijas ordeņa laureāts, latviešu etnografijas pētnieks, etnografisko tautastērpu zinātājs.

Ļoti simpātisks cilvēks. Kursus pabeidzu un kļuva par vasaras nometnes Izerlonā (angļu zonā) nometnes viceprezidenti. Prezidente bija lietuviete, kuŗš pēc pāris nedēļām ārpus nometnes nodarbībām iekļuva autokatas trofā. Man nu bija jāpārņem prezidentes amats. Pat nespēju nobīties... Nometnē bija ap tūkstoš nometņotāju. Manā pārziņā bija meitenes. Nometņotāji mainījās katras divas nedēļas. Tie bija jaunieši no Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Čehoslovākijas, Dienvidslāvijas. Bija ļoti interesanti. Bija jāsadzīvo, citam citu jāuzklausa. Katru vakaru bija uguns-kuri, kam bija jāsatavot programma. Ik vakaru, gandrīz bez izņēmuma, katras tautības pārstāvji dejoja savas tautas dejas. Tā pagāja trīs vasaras mēneši 1947. gadā. Man bija tikai 19 gadi! Šodien nespēju ticēt, kā to visu paveicu.

(Turpinājums sekos)

NOVADU ZIŅAS

PRIEKUĻI GAIDA 3X3!

IEVA FLORIŅA, EDUARDS KRŪMIŅŠ

No 19. līdz 26. jūlijam Priekuļi kļūs par mājām dažādu paaudžu latviešiem no visas pasaules – šeit 3x3 nometnē dzīvosim, mācīsimies ko jaunu, izdziedāsim viskaistākās latviešu tautas dziesmas, baudīsim savējo sajūtu un būsim latvieši ar prieku! Priekuļu saietā tema “Mājas” neapšaubāmi būs svarīga saietā dalībniekam. Saieša laikā mēs visi kopīgi iedziļināsimies idejā par mājām visdažādākajos līmeņos. Priekuļu novads par vislielāko pateicību par savu mājas durvju plašu atvēršanu uzskatīs dalībnieku pieteikšanos un vēlmi novadu iepazīt tuvāk.

Radošā darba grupa // FOTO: Ansis Landorfs

3x3 ieskandināšana Priekuļos

14. martā Priekuļu vidusskolā kopā sanāca gan jauni, gan pieredzes bagātāki, lai pirmo reizi vai atkārtoti uzlādētu savas latviskuma un 3x3 baterijas – iepazīstoties ar 3x3 vēsturi, iemēģinot roku un prātu kādā no ievirzēm, lecot dančus un dziedot dziesmas. Četras stundu garumā izdzīvojām visu 3x3 nedēļas ritmu miniatūrā versijā – sākot ar iepazīšanās vakaru, kurā lektoru godā ieceltie – Inese Krūmiņa, Sandra Vorkale un Ansis Bogustovs – aicināja apmeklēt savas ievirzes, no kurām katrs atnācējs izvēlējās sev tīkamāko. Noslēgumā arī redzējam katras ievirzes īsu prezentāciju, savukārt atvadījāmies ar vakara dziesmu. Izdzirdot kāda 14-gadnieka jautājumu: “Kāpēc 3x3 nevar sākties jau tagad?”, radās sajūta, ka sirsniņā kopā būšana ar padarītā darba sajūtu ir nevis beigusies, bet tikai uz laiku apstādināta, lai varētu atsākties vasarā.

Saimnieciskie jautājumi

Naktsmājas radīsim Priekuļu tehnikuma dienesta viesnīcas mājīgajās istabās. Pie istabām būs arī labiercības un aukstā ūdens duša, bet siltais ūdens būs pieejams dienesta viesnīcas pagrabstāva dušās. Savas ikdienas gaitas vadīsim Priekuļu vidusskolas telpās, kur darbosimies gan ievirzēs, gan dažos vakara sarīkojumos, gan dančos. Šīs ēkas atrodas astoņu minūšu gājienā viena no otras. Dažus vakara pasākumus baudīsim Priekuļu kultūras namā, kurš atrodas divdesmit minūšu gājienā no skolas, tāpēc centīsimies savstarpēji organizēties ar dažādām transporta iespējām. Pie skolas atrodas arī vietējais peldbaseins – tuvākā peldvieta, kas sasniedzama, ejot ar kājām.

Dalībnieka ieguvumi: ievirzes, vakara sarīkojumi un ekskursijas
Saieša laikā kopā augsim un attīstīsimies jau zināmās un tra-

dicionālās 3x3 ievirzēs, kā Kokapstrāde (gan lieliem, gan maziem), Metalla kalšana (gan lieliem, gan maziem), Ģimeņu seminārs, Folklorā ģimenēm, Celaiņu aušana. Pirmo reizi 3x3 saietā būs iespēja ne tikai uzspēlēt, bet arī mācīties par latviešu tradicionālo kāršu spēli Zoliti. Bērniem un jauniešiem būs iespēja ieraudzīt galda spēles interaktīvā veidā un izkustēties, tās apvienojot ar mūsdienu piedāvāto tehnoloģiju iespējām. Tehnoloģiju cienītājiem būs iespēja tīmeklī pielikt roku 3x3 mājaslapas tapšanai. Kopā ar Agri Dzeni runāsim par latviešu dzīvi dzimtbūšanas laikā, savukārt ar Andri Tomašūnu dosimies pie vietējiem saimniekiem uz viņu mājām un iepazīsim vietējo kultūru. Daces Kalniņas pavadībā katru dienu notiks novada izziņāšana, apzinot interesantās, vērtīgās un nozīmīgās vietas Priekuļu novadā. Kamēr lielie varēs iemēģināt

roku stikla vitražu darināšanā, tikmēr mazajiem tiks dota iespēja izpaust savas dizainera prasmes un iemēģināt dažādus mākslas paņēmienus.

Pēc čakla darba ievirzēs mūs katru vakaru sagaidīs dažādas vakara programmas. Sāksim ar Svecīšu dievkalpojumu Gundegas Puidzas vadībā svētdienas vakarā. Jauno darba nedēļu sāksim ar novada pašdarbnieku vakaru un novada bagātību iepazīšanu. Saieša paredzētas arī sportiskas aktivitātes – Nakts basketbols un Lielās ģimeņu stafetes, kurās būs svarīgas arī zināšanas – piedalīties varēs un ir aicināts ikviens! Kad būsime iepazīnušies un pārvarējuši pirmo kautrību un mulsumu, katram gribētājam būs iespēja savas spējas un talantus demonstrēt Brīvajā mikrofonā. Kā neatņemama 3x3 sastāvdaļa mūs sagaida arī Daudzinājums, kurā izcelsim un daudzīnāsim mums visiem tuvu un šajā nedēļā īpaši apzināmo tematu – Mājas.

Priekuļu novada apvidus ģeografiju un vēsturi caur vietām un personībām iepazīsim ekskursiju dienā gēdu pavadībā. Būs iespējams izvēlēties kādu no vairākiem maršrutiem ar autobusiem un personiskajiem auto, kā arī maršrutu, kurā doties kājām pa Priekuļu dižākajām vietām. Ekskursiju dienā būs iespēja atklāt un iepazīt Veselavas muižu un Veselavas muižas parku, biteniķa Imanta Dauksta saimniecību, Brīvnīeku taku, Liepas Lielo Ellīti, Eduarda Veidenbauma memoriālo mūzeju,

foreļu audzētavu “Sillakas”, Liepas muižu, Skangaļu muižu un zemnieku saimniecību “Ieviņas”, kā arī citus objektus, kas liecina par Priekuļu novada bagātību.

Aicinājums palīdzēt!

Māju sajūta ir vajadzīga ikvienam, taču mēs to nevaram uzskatīt par kaut ko pašsaprotamu. Mēs aicinām sponsorēt 5 jauniešu un 1 jauniešu pavadona iespējai piedalīties Priekuļu 3x3 saietā un atjaunot savu ticību ģimeniskajām vērtībām. 3 jaunieši, kas palikuši bez vecāku aprūpes, dzīvo Valmieras SOS bērnu ciematā, uz 3x3 saietu kopā dotos ar pavadoni – ciemata sociālo paidagogu; 2 jaunieši dzīvo kādā Latgales mazpilsetā un nāk no nelabvēlīgas ģimenes. Ja ir iespējams palīdzēt, lūdzam sazināties ar Priekuļu 3x3 vadītājiem – Ievu Floriņu un Eduardu Krūmiņu, zvanot (tel. nr. +371 29285195) vai sūtīt e-pastu priekulu3x3@gmail.com.

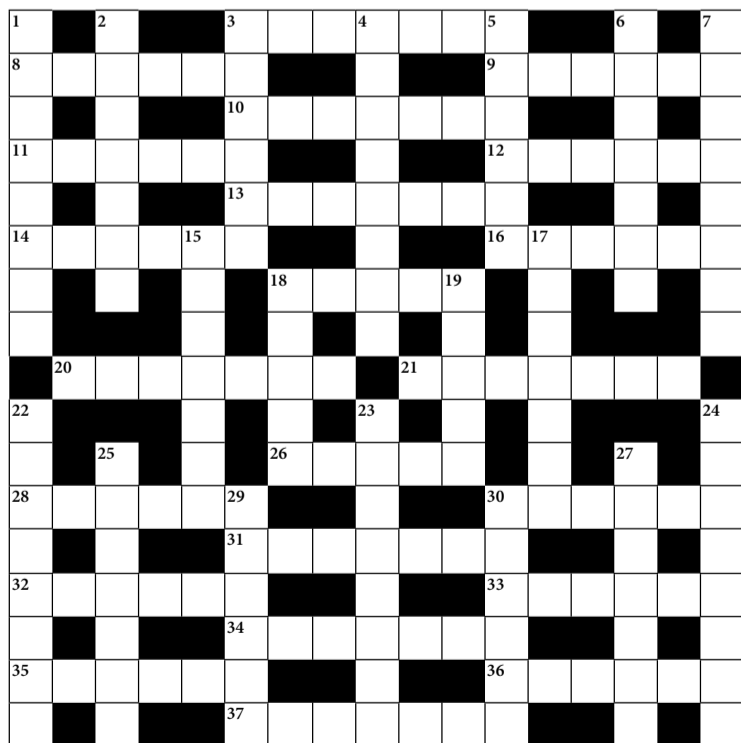
Katru dienu pavadām, domājot un prātojot par to, cik lieliska būs šī mūsu kopīgā nedēļa Priekuļos. Vēlam, lai no šodienas domas par kopā būšanu ar savējiem pārņem arī Tevi! Uz tikšanās mūsu kopīgajā piedzīvojumā jau šajā vasarā!

Ārzemju dalībniekus lūdzam pieteikties **līdz 1. maijam** pie Līgas Rupertes, e-pasts līga3x3@iserv.net, 2141 Brunsink N.E., Grand Rapids, MI 49503, USA, tālr. (616)456-8023. Dalības maksa ir US \$350,- (EUR 277,-) personai (bērniem līdz 7 gadiem pusceļā), bet nepārsniedzot US \$800,- (EUR 277,-) kodolģimenei.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 3. Brīvības cīņu pulkvedis (1893-1968). 8. Romāna „Liduma dūmos” autors. 9. Plankumi. 10. ASV pavalsts. 11. Dziedēt. 12. Pilsētiņa un ezers Šveices dienvidos. 13. Kaitināt. 14. Emocionāli uztvert. 16. Pēcnācējs. 18. Dižciltīga muižnieka

tituls. 20. Sāgrupēt. 21. Stiprs alkoholisks dzēriens. 26. Krievs, polis vai ukrainis. 28. Piedalīties vēlēšanās. 30. Grafīkis (1869-1939), LR ģerboņa, vērtspapīru naudaszīmju un monētu metu radītājs. 31. Rakstnieks, filozofs, parapsichologs (1909-1974). 32. Nokļuva.

33. Pēc Vatikāna mazākā valsts Eiropā. 34. Ēdama sēne. 35. Pazemē izbūvētas ejas. 36. Klaiņotāju ciltis. 37. Aktieru aktivitātes vieta.

Stateniski. 1. Valsts Austrumeiropā. 2. Aleksandra Lielā iekārotās imperijas daļa. 3. Darīt ļaunu. 4. Plandīt. 5. Braša. 6. Mūzikāla grupaPieciši. 7. Verdi opera. 15. Indonēzijas prezidents (1949-1967). 17. Ķīnai piederoša sala Dienvidķīnas jūrā. 18. Norvēģu komponists (1843-1907). 19. Piena produkts. 22. Vadoša darbinieka darba istaba. 23. Apsvērt. 24. Biteniķis. 25. Jaunlatviešu kustības dalībnieks (1832-1864). 27. Dabasskati. 29. Strīds, nemiers. 30. Oga.

Krustvārdu miklas

(Nr. 11) atrisinājums

Līmeniski. 7. Flāmingi. 8. Ardievas. 10. Kreimenes. 11. Smakt. 13. Talks. 15. Tepiķis. 17. Olaine. 18. Kruķis. 19. Virmot. 20. Valkāt. 24. Pitons. 25. Trīsēt. 26. Stirnas. 29. Plīst. 31. Sakas. 32. Atkritumi. 33. Aktieris. 34. Tālrūnis.

Stateniski. 1. Platmale. 2. Liekt. 3. Agnese. 4. Brenci. 5. Cirst. 6. Kareklis. 9. Smaida. 12. Kairinošs. 14. Akurātība. 15. Termoss. 16. Skelets. 21. Lidlauks. 22. Vērsis. 23. Dēkainis. 27. Taksis. 28. Akurāt. 30. Tases. 31. Siers.

25. marts - Komunistiskā genocīda upuru piemiņa diena
Sarīkojumi Rīgā 25. martā. Plkst. 10.00 piemiņas brīdis Šķirotavas stacijā. Plkst. 12.30 gājiens no Latvijas Okupācijas mūzeja. Plkst. 13.00 pie Brīvības pieminekļa svinīgā Goda sardzes maiņa un ziedu nolikšanas ceremonija. Plkst. 18.00 Latvijas Kara mūzejā koncerts “Mana Tēvzeme”. Plkst. 19.00 Rīgas Domā koncerts “Aizvestajiem”. Plkst. 19.00 Kultūras centrā “Mazā gilde” koncerts “Dievs, Tava zeme deg!” Plkst.19.30 Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā koncerts “Gabriela Forē rekviems”.

Liepājas mūzejā 25. martā plkst. 12:00 pulcēsies Liepājas Polītiski represēto kluba biedri. Atcerēsies to dienu notikumus, dalīsies atmiņās par izsūtījumā pārdzīvoto. Plkst. 13:00 no mūzeja represētie ar autobusu un citi iedzīvotāji dosies uz Tores dzelzceļa staciju, lai plkst. 14:00 vietā, no kurās liepājniekiem sākās sāpju un moku ceļš, godinātu represiju upurus un noliktu ziedus..

Jēkabpili 25. martā, plkst. 11:00 svētbriķis Krustpils luterāņu baznīcā. Plkst.12:00 atceres sarīkojums pie Komunistiskā genocīda upuru piemiņas akmens. Plkst.14:30 Jēkabpils Tautas namā Dzintras Gekas dokumentālā filma “Kur palika tēvi?”

Līvānu novada Kultūras centrs līdz 1949. gada 25. marta deportāciju atceres dienai, aicina iedzīvotājus piedalīties akcijā “Sasildīsim mājupceļu”. Aicinot iedzīvotājus dāvināt krāsainus adījumus ar kurjiem paredzēts dekorēt dzelzceļa malā esošos kokus, uz kurām ceļu lopu vagonos tika deportēti Latvijas iedzīvotāji. Tā simboliski “sasildīti” koki būs no 25. marta līdz 14. jūnijam, kas ir 1941. gada deportāciju piemiņas diena. **25. martā plkst.15:00** represēto piemiņas brīdis pie Piemiņas akmens Līvānu dzelzceļa stacijā.

Preiļos 25.martā plkst. 12:00 Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena sāksies ar aizlūgumu Preiļu Romas katoļu dievnāmā, par Sibīrijā bojāgājušajiem, mirušajiem un visiem novadā dzīvojošajiem politiski represētajiem. Plkst. 13:30 būs atceres brīdis pie represēto pieminekļa un ziedu nolikšana. Plkst.14:00 Preiļu kultūras nama lielajā zālē notiks pēcpusdienu “Melna kafija un melna maize Latvijas sēru dienā”. Piedalās Aglonas maizes mūzeja vadītāja Vija Kudiņa un Preiļu novada Jauniešu centra “Četri” dalībnieki. Rīko Preiļu Kultūras centrs, Preiļu politiski represēto biedrība “Liekņa ceļš”.

Īsziņas sagatavoja VALIJA BERKINA

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 8. lpp.)

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Info: www.detraudze.org. Visi dievk. notiek 10:00 no rīta. **22. martā** 10:00 dievk. ar dievg., māc. Biruta Puiķe Wilson. Sekos LAD gada sapulce un 65 gadu atceres sarīkojums. **29. martā** 10:00 Pūpolu svētd. dievk., māc.

Biruta Puiķe Wilson. **5. aprīlī** 10:00 Lieldienu dievk. ar dievg., māc. Biruta Puiķe Wilson. Lieldienu brokastis. **12. aprīlī** 10:00 dievk., māc. Ilze Larsen.

Mācītāja vieta vakanta.

• **Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050, e-pasts: makej@aol.com.

• **Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (1927 Riverside Dr, Los Angeles CA 90039). **29. martā** 11:00 Pūpolu svētd. dievk., māc. Aivars Ozoliņš.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton*

(2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615. **22. martā** 11:00 dievk. ar dievg., pēc dievk. gada sapulce.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. **22. martā** dievk., **Vilmingtonā Good Shepherd** bazn. (1530 Foulk Rd.- Rt. 261) 15:00 dievk. ar Sv. vak. **29. martā** Pūpolu svētd. dievk. ar Sv. vak. Valdes ievēšana amatā. **2. aprīlī** 14:00 Zaļās ceturtd. dievk. ar Sv. vakarēdienu. **3. aprīlī** 19:00 Lielās piektd. dievk. ar Sv. vakarēdienu. **5. aprīlī** 8:00 Kristus Augšāmcelšanās dievk. Lieldienu brokastis groziņu veidā. Māc. Ieva Dzelzgalve.

• **Kalamazū latv. apvienotā ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996), **21. martā (sestd.)** 11:00 māc. A. Grahams amatā ievēšanas dievk. ar dievg., pusdienas. **22. martā** dievk. **ne-notiek**. **25. martā** 10:30 Bībeles stunda Kalamazū baznīcā. **29. martā** 10:00 dievk., kafija. **3. aprīlī** 18:00 dievk. ar dievg. **5. aprīlī** 8:00 Lieldienu dievk. ar dievg. Brokastis groziņu veidā. **10. aprīlī** 11:00 lūgšanas grupa baznīcas lejas telpās. **12. aprīlī** 10:00 dievk. Kafija. **15. aprīlī** 12:00 Bībeles stunda ciemā Latvija Māc. A. Graham.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. **Bībeles stundas** 10:00 notiek katrā mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdienās** 14:30.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvids Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **28. martā** 12:00 Pūpolu sestd. Dievk. ar dievg., diak. Indriķis Kaņeps. Sekos sarīkojums Lieldienu ievadam.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th St, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastor-lauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukeeaudze.org

• **Minneapolis-St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407). Visi dievk. notiek 11:00. **22. martā** gavēņa laika dievk., sadraudzība. **24. martā** 19:00 Bībeles stunda dr. bibliotēkas telpās. **26. martā** 11:00 Bībeles stunda. **29. martā** Pūpolu svētd. dziesmotais dievk. ar Sv. vak., bērnu uzruna, svētd. skola, sadraudzība, iesvētes mācība. **2. aprīlī** 14:00 Zaļās ceturtd. dievk. ar Sv. vak. **5. aprīlī** 8:00 Kristus Augšāmcelšanās sv. dievk. ar dr. kori; pēc dievk. dr. jauno vīru sarūpētās Lieldienu brokastis.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org, Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-

481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **22. martā** 11:00 dievk. **29. martā** 11:00 Pūpolu svētd. dievk. **3. aprīlī** 11:00 Lielās piektd. dievk. **5. aprīlī** 8:00 Lieldienu dievk.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:**

Leikvudā Igaņu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

• Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com.

22. martā 13:30 Īstbransvikā dievk. **29. martā** 13:30 Īstbransvikā mūzikas un meditācijas dievk., Pūpolu svētd. **2. aprīlī** 12:30 Leikvudā Zaļās ceturtd. dievk. ar dievg. **3. aprīlī** 17:00 Īstbransvikā Lielās piektd. dievk. ar dievg. **5. aprīlī** 8:00 Īstbransvikā Lieldienu rīta dievk.; groziņu brokastis.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Īstoraža (153 Glenwood Ave, East Orange NJ)

Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY)

Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY NY)

Morristovna *St. Mark Lutheran Church* (100 Harter Rd, Morristown, NJ)

Ņudžersija *Holy Trinity Lutheran Church* (70 River Rd, Montville, NJ)

Parsippany *St. Andrew Lutheran Church* (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ)

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY)

Springfilda *Holy Cross Lutheran Church* (639 Mountain Ave, Springfield, NJ 07081)

22. martā 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš.

(Turpinājums 18. lpp.)

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Sludinājumu un reklāmas pieņemšanas punkts internetā
www.307.lv

www.307.lv

SLUDINĀJUMI

PĀRDOD

Bišu barību kandiju.
Tālr.: 29158633

VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

6 ALISE SKULTE
"DOMA BAZNĪCA", 24x30

Vašingtonas DC draudze rīko
GLEZNU KLUSO IZSOLI

Izsolē pieejami Kovaļevskas, Aistara, Skultes, Krūmiņa un citu latviešu un cittautu mākslinieku darbi.

Visas 63 gleznas apskatāmas tīmekļa vietnē:

<http://www.dcdraudze.org/lv/gleznu-klusā-izsole>

Līdz 2015. gada 19. aprīlim solījumus var iesniegt draudzes priekšniecei Inārai Apinei pa tālruni 703-790-0833 vai epastu inarazaiga@yahoo.com

Latviešiem piederošs uzņēmums
PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālrunis +371 29420502
e-pasts gunita@amg-eksports.lv

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaiļņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

LATVIAN RELIEF FUND of AMERICA
AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārceļšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

*Nem mūsu mīlestību, lai Tev nesalst,
Nem siltus vārdusaukstā ceļā līdz.
(O. Vācietis)*

Amerikas Savienotajās valstīs,
no studenšu korporācijas Gaujmaliete saimes šķīrušās

Fil! ILGA VĪTOLIŅA
22.06.1937.–06.01.2015.

Fil! MARUTA NĀGELE BRUNIŅA
02.02.1941.–20.02.2015.

Fil! LAIMDOTA SAUSAIS
07.07.1932.–03.03.2015.

Dzīlās sērās
SI K! GAUJMALIETE KONVENTS

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 17. lpp.)

13:30 St. Andrew bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars, seko **Kēniņa Līra** filmas izrādes 2. puse. **29. martā** 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. dievk., māc. Saliņš, seko Pavasaļa sarīkojums.

• **Ročesteras latv. ev. lut. Krušta dr.:** Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY), **22. martā** 14:00 Ciešanu laika dievk. **5. aprīlī** 14:00 Kristus Augšāmcelšanās Svētku dievk. **26. aprīlī** 14:00 dievk. • **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava). Māc. Roberts Franklins. Dr.sekretāre Vija Arins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com **5. aprīlī** 13:00 Lieldienu dievk. ar dievg. Kafija.

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdīns, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Visi dievk. notiek sestdienās 12:00.

• **28. martā** dievk. vadīs prāv. Daira Cilne, dievgalds, kafijas galds. **9. maijā** dievk. vadīs mācītājs **Mārtiņš Rubenis**; kafijas galds, draudzes pilnsapulce.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), **katra mēneša trešajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlatvianchurch.org. **22. martā** dievk. ar dievg. **29. martā** Pūpolu sv. dievk. ar dievg. Zupas pusdienas, atbalstot trīsgadīgā Mag-nusa Kaļiņa ārstēšanas izdevumus. **3. aprīlī** 19:00 Lielās piektd. dievk. ar dievg. **5. aprīlī** 10:30 Lieldienu dievk., piedalās „**Siguldas balsis**”. Lieldienu brokastis \$20, bērniem \$10. Lūdzu pieteikties pie Selgas Pētersones, tālr.: 206-365-7123; līdz 30. martam. **12. aprīlī** 10:30 angļu val. dievk. ar dievg.

• **Skenektedijas latv. ev. lut.**

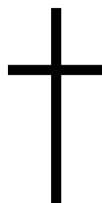
dr.: Trinity Lutheran Church(35 Fuhrman St, Schenectady, NY 12308). Diakone L. Sniedze-Taggart, asistē prāv. O. Sniedze. **29. martā** 14:00 Lieldienu dievk. ar dievg., dz.grāmatas. Sekos Gada sapulce.

• **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001.

22. martā Bībeles stunda, pēc kuņas būs **Ilses Zālītes** priekšlasījums par viņas sarakstīto grāmatu. **29. martā** Bībeles stunda. **3. aprīlī** 16:00 Lielās Piektd. dievk. **5. aprīlī** 11:00 Biedrības namā Lieldienu svētkbrīdis ar pašu nestām brokastīm. **12. aprīlī** 11:00 Bībeles stunda.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bell-net.ca. Māc. prāv. Dr. Fritz Traugott Kristbergs, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A.Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Gunta Reynolds, tālr.: 416-602-7176, e-pasts: vanadze@hotmail.com. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurlley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net. Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob. tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Ināra Apine, tālr.: 703-790-0833, e-pasts: inarazaiga@yahoo.com **Svētdienās:** 9:15 Latviešu skola, 10:00 Zaķīši, 11:00 dievk. Kafijas galds. Grāmatu galds. Iesvētes mācība. **22. martā** 9:30 draudzes pilnsapulce. 11:30 dievk. **25. martā** 11:00 Svētkbrīdis. Viegla pusdienas. **26. martā** 19:30 literārais vakars. **29.**

Negaidīti no mums šķirusies
neskaitāmu gadu mīļā kaimiņiene un draudzene

LAIMDOTA SAUSAIS

Dzimusi 1932. gada 7. jūlijā Rīgā,
mirusi 2015. gada 3. martā *Forest Hills*, Ņujorkā

Sēro
LĪLIJA ZĪVERTE, MANFREDS ZĪVERTS, BAIBA VĀNE

Mūžībā aizgājusi
mūsu mīļā Rozīte

ROZE MAIGA ZARIŅA, dzim. JURISONE

Dzimusi 1920. gada 15. decembrī Rīgā, Latvijā,
mirusi 2015. gada 25. februārī Beaverton, ASV

Viņu mīļā piemiņā paturēs
JURISONU, ZARIŅU, OŠU ĢIMENES
CITI RADI UN DRAUGI ASV UN LATVIJĀ

Mūsu mīļā māte, vīramāte un tētmamma ir aizgājusi mūžībā

VELTA (RUPNERS) CREAMER, dzim. ZARIŅŠ

Dzimusi 1914. gada 6. oktobrī Rīgā,
mirusi 2015. gada 25. februārī Stamford, CT

Par viņu sēro un mīļā piemiņā paturēs
DĒLS INTS AR ILZI
MAZMEITA MĀRA AR AINI UN IAN, IEVA UN MATISS
MAZMEITA INDRA AR ANDRI UN ZANE, REINIS UN TOMASS

Mūžības ceļos aizsaukta
mūsu mīļā māsiņa un tante

VALDA BURVIKOVS

Dzimusi 1929. gada 14. jūlijā Jelgavā,
mirusi 2015. gada 19. februārī Hickory, N.C.

*Kad vakaram Tavam neaust vairs rīts,
Kad mūžības gājiens jau iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.*

Viņu mīļā piemiņā paturēs
MĀSIŅA ALISE
UN VIŅAS MEITA INA AR ĢIMENI

martā Pūpolu svētd. Kārtējā skolas diena. Sv. vak. dievk. ar Kristus ciešanu stāsta lasījumu. **2. aprīlī** 11:00 Zaļās ceturtd. Sv. vakarēdiena dievk.–Meditācija & Sakraments. **3. aprīlī** 19:30 Lielās piektd. dievk. ar Sv. vakarēdienu. **5. aprīlī** 8:00 Lieldienu rīta dievk. Pēc dievk. Dāmu komiteja mīļi aicina uz tradicionālajām Lieldienu bro-

kastīm! Ieeja \$ 20, bērniem \$6. **19. aprīlī** LELBĀL jaunās archibiskapes konsekrācija Milvokos. **26. aprīlī** Atvērto durvju diena. Latviešu skolas izkārtotumā, kopā ar iepriekšējo gadu *Heritage Days* rīkotājiem, atvērsim durvis draugiem un kaimiņiem un piedāvāsim iespēju iepazīties ar Latviju, tās kultūru un tradīcijām un

latviešu sabiedrību Vašingtonā. Tuvāka informācija sekos.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** Ebenezer Lut. Church (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **4. aprīlī** 11:00 Lieldienu dievk., sekos brokastis, Imants Gorbants, dr.pr. Vija Bachmuts. (Turpināts 19. lpp.)

Mūžībā aizsaukts mūsu biedrs
rakstnieks un ārsts

KĀRLIS ZVEJNIEKS, M.D. (KURAŽ KRIŠS)

Dzimis 1921. gada 16. janvārī Harkovā,
miris 2015. gada 21. februārī Dienviddakotā

Lai vecā audze aiziet godam
Kā gulbji, kas pret rietu slīd,
Un lai neviens to nedzird sodām,
Šo visu plašumu jums dodam
Ar jauniem sapņiem piepildīt.
(Elza Stērste)

Pateicībā viņu piemin
LATVIEŠU RAKSTNIEKU APVIENĪBA
UN LaRAs GRĀMATU KLUBS

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:**
Sanfrancisko (425 Hoffman
Ave, San Francisco).
San Jose-Los Gatos (16548 Ferris
Ave, Los Gatos).
Oklande *Resurrection Luth.
Church* (397 Euclid Ave, Oakland).
Burlingema, Labā Gana baz-
nīca (301 Burlingame Ave).
Saratoga (12635 Indio Ct, Sara-

toga, CA 95070).

Sakramento *Lutheran Church
of the Cross* (4465 H Str, Sacra-
mento).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un
DIEVKALPOJUMU ziņas uz
e-pastu: rasma@laiks.us,
vēlākais – svētdienās. Kārtējam
avīzes numuram ziņas uz
redakciju tiek nosūtītas
PIRMDIENĀS.

Skumstam par mūsu jaunības draudzeni
VALDU BURVIKOVU,
dzim. ĒRGLIS
1929 – 2015

SILVIJA UN GUNARS BIRKERTI

Pēkšņi no mums šķīries
mans mīlais vīrs, mūsu gādīgais tēvs un vectēvs

GUNTIS MINTAUTS AULIS

Dzimis 1928. gada 10. aprīlī Džūkstes pag. „Irbēs”,
miris 2015. gada 28. februārī Evanston, Illionois

Tur nesāp vairs un tumsas nava,
Turp vada mīlestības stars.
Skan zvaigžņu koņos debess slava,
Plaukst mūžīgs Dieva pavasars.

Mīlā piemiņā un pateicībā
SIEVA GAIDA
DĒLS ERVĪNS AR NANCY, CAROLINE
KATHERINE UN GUS
UN PIEDERĪGIE AMERIKĀ UN LATVIJĀ

Mūsu mīļā filistre
LAIMDOTA SAUSAIS

30. coetus

Mirusi 2015. gada 3. martā Forest Hills, NY, ASV

Sēro
KORPORĀCIJA GAUJMALIETE

Mūžībā aizgājis
mans mīlais brālis, mūsu onkulis un krusttēvs

GUNTIS MINTAUTS AULIS

Dzimis 1928. gada 10. aprīlī Džūkstes pag. „Irbēs”,
miris 2015. gada 28. februārī Evanston, Illionois

Dusi saldi.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
LAIMA AULE-ŽMUIDIŅA-VEIDE
ROBERTS, ANDRIS, NORA UN ĒRIKS ŽMUIDIŅI
KRUSTDĒLS JĀNIS VEIDIS AR MĀRU UN BĒRNIEM ĒRIKU, NIKOLAJU UN NILU
INGRĪDA UN VALTERS FON HOLTĪ AR DĒLIEM ALEKSANDRU UN MAKSIMILIANU
RADI UN DRAUGI LATVIJĀ UN AMERIKĀ

VILNIS A. SARMA

Dzimis 1932. gada 1. augustā Daugavpilī, Latvijā,
miris 2014. gada 17. aprīlī Rochester, New York

DAGNIJA E. SARMA,
dzim. ZVIEDRIS

Dzimusi 1933. gada 20. jūlijā Rīgā, Latvijā,
mirusi 2015. gada 24. janvārī Rochester, New York

Pie rokas ņem un vadi...

Sērās piemin
ROČESTERAS LATVIEŠU EV. LUT. KRUSTA DRAUDZE

„Es esmu augšāmcēlšanās un dzīvība;
kas man tic, dzīvos, arī ja tas mirs.”
(Jāņa ev. 11:25)

2014. gadā Dieva mūžībā aizsauti draudzes locekļi:

SKAIDRĪTE SPĪGULE,
dzim. BĒRZIŅŠ

Dzimusi 1921. gada 7. decembrī,
mirusi 2014. gada 4. janvārī

AGRIS ASBERGS

Dzimis 1938. gada 7. augustā,
miris 2014. gada 17. martā

VELTA RAMOLIŅA,
dzim. TRENCIS

Dzimusi 1926. gada 26. augustā,
mirusi 2014. gada 9. maijā

VITOLDS VĪTOLS

Dzimis 1932. gada 6. decembrī,
miris 2014. gada 15. maijā

DZIDRA RUMBA,
dzim. GALIŅŠ

Dzimusi 1929. gada 11. jūlijā,
mirusi 2014. gada 28. maijā

MĪLESTĪBĀ PIEMIN
BOSTONAS LATVIEŠU EV. LUT. TRIMDAS DRAUDZE

Mūžībā aizgājusi mūsu māsa

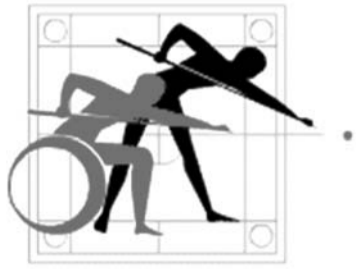
VALDA ĒRIKA BURVIKOVS

Dzimusi 1929. gada 14. jūlijā Jelgavā,
mirusi 2015. gada 19. februārī Hickory, N.C.

Gan mīlestībā klusi
Par tevi asras birst.
Ko sirds ir zaudējusi,
To tā vairs neaizmirst.

Mīlā piemiņā viņu paturēs
ANITA, JŪLĪ, IRĒNĒ UN ARVĪDS

LATVIJAS SPORTISTI AMERIKĀ

Beidzies *FINSO* (Starptautiskā novusa federācija) 2015. gada Pasaulē kausa izcīņas otrās kārtas novusa turnīrs Losandželosā, kas notika 28. februārī un 1. martā. Tik augsta līmeņa sacensības ASV vēl nebija notikušas. Atklāšanas ceremonijā tika dziedāta ASV himna. Šoreiz himnas vārdu autors Andris

Vīriešu turnīra uzvarētāji – Mikhels Lepists (Igaunija), Guntars Brālītis (ASV) un Jevgenijs Katkevics (Latvija)

Ritmanis nevarēja būt klāt, bet tāpēc dziesma neskanēja sliktāk. Mūziku himnai sarakstījis Brigita Ritmane. Pēc himnas turnīra koordinators Jānis Daugavietis pieņēma deviņu valstu sportistus un oficiālās personas. Uzrunas teica ALA Rietumkrasta Sporta nodaļas vadītājs Valdis Keris, Latviešu Dienvidkalifornijas biedrības priekšsēdis Ivars Mičulis, Latviešu nama priekšnieks Aivars Jerumāns, Amerikas Novusa asociācijas prezidents Atis Blakis un *FINSO* prezidents Juris Kiriks. Ceremoniju rādīja uz lielā ekrāna. Kopumā bija ieradušies 45 sportisti no ASV,

Kanadas, Latvijas, Baltkrievijas, Igaunijas, Krievijas, Indijas, Igaunijas un Dienvidosetijas – 9 sievietes un 36 vīrieši.

Kungu turnīrs notika pēc Šveices punktu skaitīšanas sistēmas, bet dāmas spēlēja pēc riņķa sistēmas – katra ar katru. Sacensību Nolikumā bija noteikts, ka vienā spēlē var būt maksimums seši seti, uzvarētājs ir tas, kurš uzvar četrus setus. Ja rezultāts ir 3:3, katrs no vīriešiem iegūst 0,5 punktus. Turnīram bija sagatavoti 25 profesionāli novusa galdi! To kvalitāti slavēja

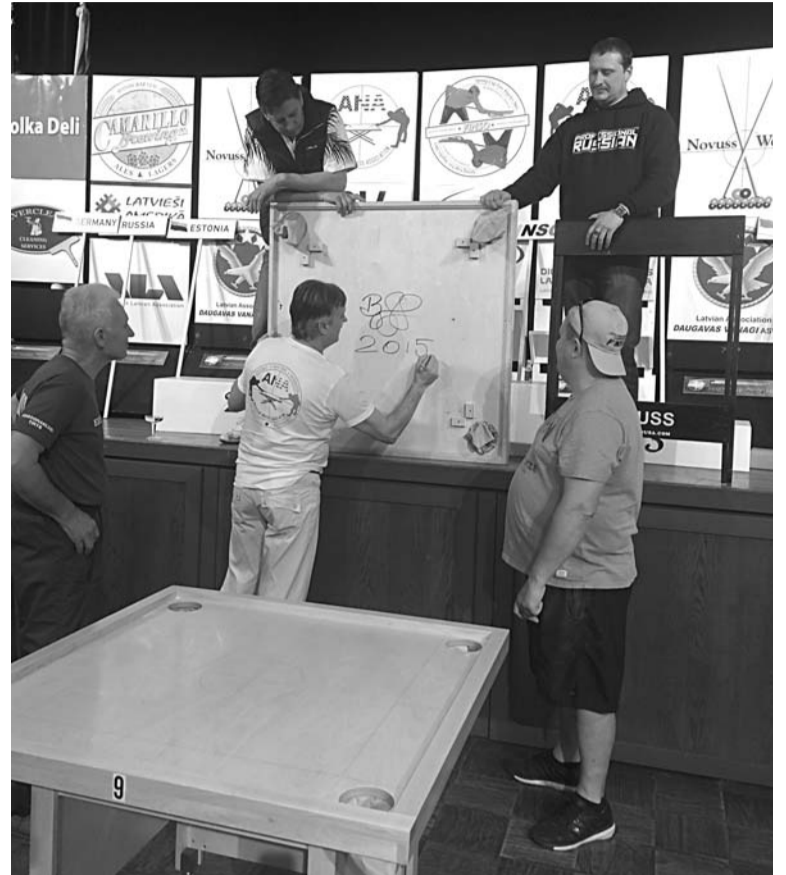
Turnīrs beidzies, lai dzīvo novuss!

No kreisās: Ilona Kojalovica (ASV) un Irena Ivina (Krievija)

Dāmu turnīrā par izvarētāju kļuva **Irena Ivina** no Krievijas, tālākajās vietās atstājot **Ilonu Kojalovicu** un **Zani Kham** (abas ASV). Arī dāmām sacensības izvērtās gaŗas, jo arī uzvarai bija nepieciešami četri seti.

Par turnīra "snaiperi" kļuva un speciālu balvu / trofeju saņēma

Čempions Guntars Brālītis parakstās uz novusa galda, kuŗu turnīra rīkotāji uzdāvināja Sanfrancisko spēlētājiem par aktīvu līdzdalību Kalifornijas novusa aktivitātēs

Jevgenijs Katkevics (pa kreisi) spēlē ar Urmasu Mererandu

Latvijas pārstāvis Jevgenijs Katkevics – par 31 (!) viensitienu, jeb no-

vusistu valodā – *štoseni*. Tas nozīmē, ka sportists ar vienu piegājieni bez kļūdām maisiņā iesit visus astoņus kauliņus, nezaudējot sitienu tiesības. Tā ir izcila meistarība.

Dubultspēles piedalījās 14 pāri. Spēlēja septiņas kārtas. Visveiksmīgākie izrādījās viesspēlētāji no Igaunijas – **Urmās Mererands / Laks Timmo, Mikhels Lepists / Tonis Laks**, trešajā vietā ierindojās **Rolands Zigurs / Guntars Brālītis** ASV. Ļoti labi spēlēja Sanfrancisko pāris **Armands Ābelītis / Armands Naumovs** – viņi dalīja ceturto vietu ar **Agri Priedi / Jevgeniju Katkevicu**. Jāuzteic arī Kanadas spēlētāji **Oļģerts Vinklers** un **Jozefs Tays**, kuŗi labi aizvadīja vienspēļu turnīru, bet viņiem kopā neiznāca cīnīties dubultspēlēs, tāpēc, domājams, izpalika iespēja tikt pie medaļām. Kad pēc turnīra jautājām lielmeistariem novērtēt mūsu novusa spēles līmeni, sekoja atbilde, ka **Vilnim Auziņam** un viņa dēlam **Tomam Auziņam** ir visi priekšnosacījumi, lai spēlētu līdzīgā līmenī kā Eiropas labākie sportisti.

Turnīrs beidzās ar krāšņu apbalvošanu – katrs dalībnieks tika pie medaļas par piedalīšanos, godalgoto vietu ieguvēji saņēma kau-

sus un katrs – pa šampanieša pudelei *MOET*. Balvas pasniedza Dienvidkalifornijas Daugavas Vanagu priekšsēdis **Teodors Lilienssteins**. Liels paldies sabiedriskajām organizācijām, kas turnīru atbalstīja finansiāli – **Daugavas Vanagi** (Dienvidkalifornija), **DKLB** (Dienvidkalifornijas Latviešu biedrība), **ALA**, **Baltic Croosroad**, **Polka Deli**, **Everclean**, **Camarillo beer** un citi. Paldies! Ipašs paldies **Sandrai Gulbei**, kuŗa divas dienas strādāja par galvenā tiesneša palīdzību. Paldies **Vitai Volkovskai** un **Endijai Damrozei** par garšīgiem ēdieniem, kuŗi deva spēku sportistiem! Lai spēlētājiem laikus būtu uzservētas ēdienreizes, savu roku pielika **Katerina Blaokis**, **Inuta Cakane**, **Guna Jostsone**, **Ieva Januze** un **Dainis Kalniņš**. Pateicība par turnīra sekmīgu norisi pienākas cilvēkiem, kuŗi palīdzēja uzstādīt sacensību inventāru un to novākt.

Šogad ASV novusa turnīri notiks Čikāgā, Vašingtonā, Sanfrancisko, Ņujorkā un Losandželosā. Pēc iegūtajiem punktiem tiks noskaidroti 10 labākie spēlētāji, kuŗi sacenstīsies finālturnīrā **Lasvegasā** (Nevada), lai iegūtu gada labākā novusista godu un prēmiju, kuŗu sagādās privātie biznesmeņi. ANA prezidents **Atis Blakis** ir iesaistījies novusa popularizēšanā un ziedo daudz laika, lai šis sporta veids izplatītos ne tikai latviešu vidū, bet arī piesaistītu ASV pamatiedzīvotājus. Visi kopā mēs varam paveikt daudz!

Piedalieties sacīkstēs! Spēlējiet novusu savās mājās, Latviešu namos / centros, draugu saietos, Ligo sveētkos! Ja jums ir jautājumi par novusa noteikumiem vai inventāru, zvaniet 949-290-3122 vai rakstiet info@novussusa.com.

JĀNIS DAUGAVIETIS, ANA turnīru koordinators, info@novussusa.com novussusa@aol.com, tālr. 949-290-3122.

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ

FIBA Slavas zāles kandidāti

Starptautiskā basketbola federācija (FIBA) paziņojusi, ka divdesmit divas izcilas Latvijas basketbola personības – 14 spēlētāji, trīs treneri un pieci tiesneši – 2015. gadā var tikt izvirzīti iekļaušanai FIBA Slavas zālē. Ieteicamo kandidātu vidū ir pirmie Eiropas čempioni **Valdemārs Baumanis** un **Rūdolfis Jurciņš**. FIBA ieteicamo kandidātu sarakstā iekļauti 14 Latvijas spēlētāji, tai skaitā sešas sievietes un astoņi vīrieši: **Dzidra Uztupe-Karamiševa**, **Helēna Bitnere-Hēchta**, **Dzintra Grundmane**, **Silvija Ravdone-Kroderē**, **Maija Saleniece-Šiliņa**, **Skaidrīte Smildziņa-Budovska**, **Rūdolfis Jurciņš**, **Juris Silarājs**, **Maigonis Valdmanis**, **Jānis Krūmiņš**, **Valdis Muižnieks**, **Gunārs Siliņš**, **Juris Kalniņš**, **Valdis Valters**.

FIBA amatpersonas par Slavas zāles cienīgiem kandidātiem atzi-

Valdemārs Baumanis un Sapņu komanda 1935: pirmie Eiropas čempioni basketbolā // FOTO: Basket.lv

nušas trīs Latvijas trenerus: pirmo Eiropas čempionu **Valdemāru Baumanis**, pirmo Rīgas TTT treneri **Oļģertu Albergu**, titulētāko Rīgas TTT treneri **Raimondu Karnīti**.

Uzņemšanai Slavas zālē var ieteikt tiesnešus **Viesturu Baldzēnu**,

Andri Kušķi, **Tāļivaldi Pētersonu**, **Imantu Pļaviņu** un **Miervaldi Ramānu**.

Lēmums par 2015. gada izcilniekiem tiks pieņemts jūlijā.

Sporta ziņas sakopojis **P. KARLSONS**